

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Henrica Korpihalkola

SKATTEPLANERING I APOTEK

Case: Företag X

Företagsekonomi
2015

ABSTRAKT

Författare	Henrica Korpiahalkola
Lärdomsprovets titel	Skatteplanering i apotek
År	2015
Språk	Svenska
Sidantal	65 + 1 bilaga
Handledare	Anna-Lena Berglund

Syftet med detta lärdomsprov är att undersöka hur man kan skatteplanera i apotek på bästa möjliga sätt. Eftersom apoteksverksamhet måste idkas som enskild näringsidkare är detta en viktig del av apotekens beskattning. Många apotekare väljer i dag att starta aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten och flytta en del av verksamheten till aktiebolaget. Därför har jag valt att undersöka hur detta påverkar beskattningen.

I arbetets teori beskriver jag hur beskattningen går till för enskilda näringsidkare och aktiebolag. Dessutom beskriver jag vad ett apotek är och vad som skiljer apotek från andra enskilda näringsidkare. I undersökningen har jag stegvis räknat ut skatten för Företag X, som har aktiebolag. I slutet av mitt arbete jämför jag hur beskattningen skulle se ut för Företag X, om apoteket inte hade ett aktiebolag vid sidan om.

Undersökningens resultat visar att det med tanke på beskattningen är förmånligare för Företag X att ha ett aktiebolag vid sidan om. Om företaget inte hade aktiebolaget vid sidan om, skulle skattebördan bli större. Eftersom det är fråga om ett rätt så stort apotek är det alltså förmånligare för den enskilda näringsidkaren att ha ett aktiebolag vid sidan om.

ABSTRACT

Author	Henrica Korpiahalkola
Title	Tax planning in pharmacies
Year	2015
Language	Swedish
Pages	65 + 1 Appendix
Name of Supervisor	Anna-Lena Berglund

The aim of this thesis is to study the subject of tax planning in pharmacies in the best possible way. Since pharmacy business has to be practiced as a sole trader planning is an important part of pharmacy taxation. Nowadays many pharmacists choose to start a limited company on the side of the pharmacy business and move a part of the activity to the limited company. For this reason I have chosen to study how this effects the taxation.

The theoretical part of the study deals with how a sole trader and a limited company are being taxed. Besides I will describe what a pharmacy is and what separates pharmacies from other sole traders. In the study I have counted step by step the taxation for Company X, having a limited company. In the end of my thesis I compare what the taxation would look like in Company X if the pharmacy didn't have a limited company on the side.

The results of the study show that concerning taxation it is more advantageous for Company X to have a limited company on the side. If the company didn't have a limited company on the side the taxation amount would be bigger. As it concerns a bigger pharmacy it is consequently advantageous for the sole trader to have a limited company on the side.

Keywords	Tax planning, pharmacy, sole trader, limited company, taxation
----------	--

INNEHÅLL

ABSTRAKT

ABSTRACT

1	INLEDNING.....	5
1.1	Val av ämne	5
1.2	Problemformulering	6
1.3	Syfte	6
1.4	Metoder	6
1.5	Avgränsning	7
1.6	Case: Företag X.....	7
2	ALLMÄNT OM ENSKILD NÄRINGSIDKARE.....	8
2.1	Registrering av firma	8
2.2	Enskild näringsidkares ansvar.....	9
2.3	Yrkesutövare eller rörelseidkare	9
2.4	Apotek som enskild näringsidkare.....	9
2.4.1	Apoteksavgift	10
2.4.2	FPA-ersättningar och referensprissystem	12
2.4.3	Fimea och deras undersökning år 2011	13
2.4.4	Försäljnings av andra produkter än läkemedel i apotek.....	14
2.4.5	Undersökning gjord av Fimea.....	15
3	ENSKILD NÄRINGSIDKARES BESKATTNING.....	17
3.1	Beskattningsbar inkomst.....	17
3.1.1	Uträknande av beskattningsbar inkomst för företag X	18
3.2	Avdragbara utgifter	19
3.2.1	Familjemedlems lön	19
3.2.2	Resekostnader	20
3.3	Driftsreservering	20
3.4	Fördelning av beskattningsbara inkomster	21
3.4.1	Kapitalinkomster	21
3.4.2	Nettoförmögenhet	22
3.4.3	Uträknande av beräkningsgrunden.....	24
3.4.4	Underskottsgottgörelse.....	25

	5
3.4.5	Uträknande av kapitalinkomster för Företag X..... 26
3.4.6	Förvärvsinkomster..... 27
3.5	Uträknande av skatt i Företag X 30
4	ALLMÄNT OM AKTIEBOLAG 36
4.1	Aktieägarnas ansvar 36
4.2	Publika och privata aktiebolag 36
4.3	Grundande av aktiebolag 37
4.4	Förskottsskatt 38
4.5	Apotek med aktiebolag vid sidan om..... 38
5	AKTIEBOLAGS BESKATTNING 40
5.1	Beskattningsbar inkomst..... 40
5.1.1	Beskattningsbar inkomst för aktiebolaget i Företag X..... 41
5.2	Skattepliktiga inkomster 42
5.3	Skattefria inkomster 42
5.4	Avdragbara utgifter 43
5.5	Beskattning av dividendinkomster..... 44
5.5.1	Nettoförmögenhet 44
5.5.2	Aktiernas matematiska värde 45
5.5.3	Fysisk person som dividendmottagare 47
5.5.4	Exempel U: fysisk person som dividendmottagare..... 48
5.5.5	Aktiebolag som dividendmottagare 51
5.5.6	Exempel U: aktiebolag som dividendmottagare 51
5.6	Dividendutdelning i aktiebolaget i Företag X..... 51
5.7	Uträknande av skatt för aktiebolaget i Företag X 52
6	JÄMFÖRELSE AV BESKATTNING & RESULTAT 53
6.1	Uträknande av skatt utan aktiebolag 53
7	AVSLUTNING 59
	KÄLLOR..... 62

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER

Tabell 1.	Tabell för uträknande av apoteksavgift	s. 11
Tabell 2.	Uträknande av apoteksavgift i Excel	s. 12
Tabell 3.	Skatteskalen för inkomstskatt till staten år 2015	s. 29
Tabell 4.	YLE-skattens uträknande	s. 40
Figur 1.	Statistik över apotek	s. 38

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

BILAGA 1. Apotekens storleksklasser

1 INLEDNING

Ett apotek måste idkas som enskild näringsidkare. Eftersom man inte kan idka apoteksverksamhet i någon annan bolagsform blir det mera skatt att betala än i andra bolagsformer. Därför är det viktigt att kunna skatteplanera i apoteken så att man får den rätta skatten uträknad. Allt fler apotekare har börjat grunda aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten för att bland annat minska på skatterna och försöker på bästa möjliga sätt planera sina skatter. På grund av detta ville jag i mitt arbete ta reda på hur stor skillnaden faktiskt blir i beskattningen samt vad apotekarna kan göra för att skatteplanera bättre.

En enskild näringsidkares beskattning och ett aktiebolags beskattning skiljer sig från varandra på det viset att en enskild näringsidkare beskattas personligen medan ett aktiebolag beskattas som en separat juridisk person. Den beskattningsbara inkomsten och hur mycket skatt det blir att betala räknas på olika sätt för dessa bolagsformer. Eftersom dessa bolagsformer beskattas på olika sätt kan det vara lönsammare för apotekaren att starta ett aktiebolag vid sidan om apoteket för att minska på skatterna.

Jag kommer i mitt lärdomsprov att steg för steg ta upp beskattningen för Företag X allt eftersom jag tar upp teorin. Slutligen kommer jag att göra en jämförelse. Där kommer jag att räkna ut hur Företag X skulle beskattas om det inte hade något aktiebolag vid sidan om och hur stor skillnad det blir jämfört med den verkliga beskattningen, med ett aktiebolag vid sidan om.

1.1 Val av ämne

Jag valde det här ämnet mest för att jag har nytta av det inom mitt arbete och för att ämnet intresserar mig. Under arbetet med detta lärdomsprov har jag blivit mer och mer intresserad av ämnet. Eftersom jag arbetar på en bokföringsbyrå där hälften av kunderna är apotekare, alltså enskilda näringsidkare och en del av dem har aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten, tänkte jag att det kunde vara nyttigt och intressant för mig att sätta mig in i deras beskattning lite mera. Dessutom

ville jag få mera kunskap om vad man kan göra för att skatteplanera på ett bra sätt eftersom detta är en viktig del i beskattningen för apotekarna.

1.2 Problemformulering

Apoteksverksamhet kan enbart idkas som enskild näringsidkare. Eftersom apoteken beskattas som en enskild näringsidkare, blir det mera skatt att betala än för till exempel andra bolagsformer med samma omsättning. Eftersom skatterna blir så höga för apoteken är det viktigt för dem att kunna skatteplanera för att få den rätta mängden skatt att betala uträknad.

På grund av att skatterna är så höga för enskilda näringsidkare har många apotekare börjat starta aktiebolag vid sidan om sin apoteksverksamhet för att bland annat minska på skatterna. Detta är en åtgärd som allt fler har börjat på med, speciellt större apotek med höga skatteutgifter. Apoteken måste också betala apoteks-skatter som kallas apoteksavgift. Dessa avgifter är oftast rätt så höga och för att undvika att betala apoteksavgift för alla produkter som säljs i apoteket, kan apotekaren flytta över en del av verksamheten till aktiebolaget.

1.3 Syfte

Syftet med mitt arbete är att få fram en tydlig bild av hur apoteken på bästa möjliga sätt kan skatteplanera i sin verksamhet. Dessutom har jag som syfte för min undersökning att ta reda på hur mycket beskattningen ändras då en enskild näringsidkare grundar ett aktiebolag vid sidan om och flyttar en del av verksamheten till aktiebolaget. Jag ville ta reda på vilken skillnad det blir då aktiebolaget finns med i beskattningen och vilken fördel detta ger den enskilda näringsidkaren.

1.4 Metoder

Jag har valt att i mitt arbete göra undersökningen allt eftersom jag tar upp teorin. Mitt arbete är alltså inte indelat i en separat teoridel och empiridel. Detta har jag valt att göra för att det skulle bli lättare för läsaren att förstå mina uträkningar och exempel samt kunna följa med i de olika stegen bättre. I mitt arbete har jag använt

mig av internet, lagar och böcker som källor i teorin. För min undersökning har jag använt mig av information som jag fått från bokföringsbyrån där jag arbetar.

1.5 Avgränsning

Eftersom de flesta kunder som är enskilda näringsidkare är apotek på den bokföringsbyrå där jag arbetar, har jag valt att inrikta mig på just apotekens beskattning. Jag har valt att ta upp skatteplaneringen i apoteken och med hjälp av exempel visa hur beskattningen ändras då en apotekare grundar ett aktiebolag vid sida om apoteket. Jag kommer även att använda mig av ett apotek som case-företag.

1.6 Case: Företag X

Jag kommer att i mitt arbete använda mig av ett apotek som case-företag. Jag har valt att hålla apoteket anonymt och kommer därför att kalla det för Företag X i mitt arbete. De flesta exempel som jag har med i mitt arbete baserar sig på just det här företaget. Det finns dock några exempel på utomstående företag. Dessa har jag markerat med Exempel U (= utomstående).

Företag X är ett stort apotek som har två filialapotek och ett aktiebolag vid sidan om. Apoteket räknas till den största storleksklassen 6: Omsättning över 4 milj. euro, som har Ab (se Bilaga 1). Eftersom båda makarna deltar i näringsverksamheten fördelas rörelsens resultat i beskattningen 50/50 mellan dessa.

Jag kommer med hjälp av uppgifter om företaget ta reda på hur beskattningen ändras för apoteket då det har ett aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten och hur beskattningen skulle se ut om apotekaren inte skulle ha aktiebolaget vid sidan om. Jag kommer steg för steg att gå igenom hur företagets beskattning ser ut och jag kommer att använda mig av skatteår 2014.

2 ALLMÄNT OM ENSKILD NÄRINGSIDKARE

I detta kapitel kommer jag att lyfta fram allmän information om enskilda näringsidkare. Jag kommer att berätta om hur man registrerar en firma, den enskilda näringsidkarens ansvar, vad yrkesutövare och rörelseidkare är samt om apotek som enskilda näringsidkare. I avsnittet om apotek som enskilda näringsidkare kommer jag att berätta vad ett apotek är, om apoteksavgift, FPA-ersättningar och referensprissystem, vad Fimea är samt om försäljningen av andra produkter än läkemedel i apotek. Slutligen i detta kapitel kommer jag att ta upp en undersökning gjord av Fimea.

En enskild näringsidkare är en fysisk person som bor inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enskild näringsidkare eller firma, som det också kallas, är lätt och snabbt att grunda och är oftast den företagsformen som man börjar med när man vill starta eget. Det kan också vara bra att vara enskild näringsidkare om man har företaget enbart som bisyssla. (L 2.2.1979/128, 3§ & 4§; Infopankki 2014; Yrittäjät 2014)

2.1 Registrering av firma

För att grunda en firma behöver man enbart göra en anmälan till handelsregistret med hjälp av en blankett som finns på patent- och registerstyrelsens hemsida. Om man inte har ett FO-nummer från förut ska man använda sig av blankett Y3, men om man har ett FO-nummer från förut ska man använda sig av blankett Y6. Till blanketten ska man bifoga behandlingsavgiftens betalningskvitto. Behandlingsavgiften ska man betala innan man registrerar sig och summan är i dagens läge 110 euro.

För att starta en firma ska man idka lagenlig näringsverksamhet, ha sitt kontor eller sin affärslokal på annat ställe än hemma eller ha anställda som inte är make/maka eller omyndig familjemedlem. Om man uppfyller något av dessa kriterier är det bra att registrera sin firma så att man har ensamrätt på företagets namn. När man har ensamrätt på företagets namn betyder det att ingen annan näringsidkare i landet får använda sig av samma namn. Till exempel kan man

använda sitt släktnamn som firmanamn om namnet inte går att förväxlas med ett annat företags namn eller varumärke som är skyddat. Om man använder sitt släktnamn som firmanamn och är registrerad kan ingen annan företagare använda sig av namnet. (Infopankki 2014; L 2.2.1979/128, 3§ & 4§; Patent- och registerstyrelsen 2014; Yrittäjät 2014)

2.2 Enskild näringsidkares ansvar

En enskild näringsidkare ingår alla avtal och förbindelser inom företaget i sitt eget namn trots att företaget är registrerat på ett annat namn och har separat bokföring. Företaget är alltså inte en separat juridisk person och en enskild näringsidkare ansvarar för företaget personligen med både företagens och näringsidkarens privata egendom. Företagets egendom är enbart skild från den enskilda näringsidkarens personliga egendom i bokföringen, annars räknas företagens egendom till näringsidkarens personliga egendom. En enskild näringsidkare kan därmed också lyfta pengar ur företaget som privatuttag. (Infopankki 2014; L 2.2.1979/128, 3§ & 4§; Yrittäjät 2014)

2.3 Yrkesutövare eller rörelseidkare

En enskild näringsidkare kan vara antingen yrkesutövare eller rörelseidkare. En yrkesutövare är en person som bedriver sitt yrke som företagare utan något fast inköps- eller försäljningsställe eller annat liknande verksamhetsställe. En yrkesutövare säljer oftast tjänster som har att göra med företagarens personliga yrkeskunskaper. En rörelseidkare är en person som utövar sitt yrke som företagare och har ett fast inköps- eller försäljningsställe eller annat liknande verksamhetsställe. En rörelseidkare bedriver näringsverksamheten som ett affärsföretag. (Loimaanseutu 2015)

2.4 Apotek som enskild näringsidkare

Enligt medicinlagen kan ett apotek enbart ha en bolagsform, nämligen enskild näringsidkare. Då en enskild näringsidkare idkar apoteksverksamhet måste denna ha apotekstillstånd. Då ett apotek får apotekstillstånd är detta tillstånd personligt och man kan alltså inte hyra ut eller överge apoteket till någon annan. Därför kan man

heller inte ha ett apotek som ett aktiebolag. Däremot kan en apotekare som driver ett apotek som enskild näringsidkare grunda ett aktiebolag vid sidan om apoteket. (Skatteförvaltningen 2013a)

Ett apotek är enligt apotekslagen en affärsenhet för läkemedelstjänster. Till uppgifterna inom branschen hör mediciners detaljhandel, utdelning och tillverkning samt tillhörande rådgivning och tjänster. Apoteken har enligt lagen i uppgift att ha ansvar för apotekstjänsternas lokala tillgänglighet, upprätthållande av utbudet av mediciner, rådgivning om den rätta och säkra användningen av medicin samt begränsningen av ökningen av medicinbehandlingars kostnader. Till apotekens uppgift hör även att följa med patienters medicinbehandlingar.

Apotekens yrkesmässiga roll har den senaste tiden ökat från enbart mediciner till förbättrande av hälsa och välfärd. De senaste åren har även försäljningen av livsmedel och allmänna butiksvoror ökat i apoteken. (Fimea 2015)

2.4.1 Apoteksavgift

Apotekarna betalar årligen apoteksavgift till staten baserat på apotekets omsättning. Meningen med apoteksavgift är att säkra de landsomfattande apotekstjänsterna och jämna ut inkomstskillnaden mellan apoteken. I genomsnitt är apoteksavgiften ungefär sju procent av apotekets omsättning. När man räknar ut apoteksavgiften beaktas också om man har filialapotek. Om apotekaren har ett eller flera filialapotek kan man göra avdrag för filialapotek då man räknar ut apoteksavgiften. Apoteken har delats in i tre olika grupper för att beräkna apoteksavgiften:

1. En total omsättning under 2,6 miljoner euro: apoteksavgiften räknas ut separat för huvudapoteket och respektive filialapotekens del.
2. En total omsättning över 3,5 miljoner euro: apoteksavgiften räknas ut genom att man tar totala omsättningen och gör avdrag för filialapotek.
3. En total omsättning mellan 2,5–3,5 miljoner euro: apoteksavgiften räknas som viktat medeltal på basen av omsättningen.

Apoteksavgiften bestäms på basen av dessa uträkningar viktade medeltals totala summa. Innan man räknar ut apoteksavgiften drar man av momsens på försäljning-

en. Då man räknar ut apoteksavgiften räknar man med apotekets, filialapotekets, medicinskåpets, apotekets kundtjänsts och näthandelns omsättning. Dock räknar man inte med försäljningsvärdet för avtalstillverkning och försäljning av läkemedel till social- och hälsovårdsinrättningar, nikotinprodukter och försäljning av andra produkter än läkemedel. I stort sett räknas apoteksavgiften på försäljning med 10 % moms, förutom nikotinprodukter. Försäljning av andra produkter än läkemedel får högst vara 20 % av omsättningen för att inte räknas med när man räknar ut apoteksavgiften. Från filialapotekets omsättning får man även dra av en tredjedel av omsättningen, dock minst 50 500 euro.

Apoteksavgiften avrundas till hela euro och kan antingen räknas ut enligt tabellen nedan eller genom att använda sig av en apoteksavgiftsräknare. (Mäntylä, Kokki, Kiviniemi & Happonen 2012, 7; L 21.2.1946/148)

Tabell 1. Tabell för uträknande av apoteksavgift

Omsättning €	Apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns €	Avgiftsprocent för omsättning som överstiger den nedre gränsen
871 393–1 016 139	0	6,10 %
1 016 139–1 306 607	8 830	7,15 %
1 306 607–1 596 749	29 598	8,15 %
1 596 749–2 033 572	53 245	9,20 %
2 033 572–2 613 212	93 432	9,70 %
2 613 212–3 194 464	149 657	10,20 %
3 194 464–3 775 394	208 945	10,45 %
3 775 394–4 792 503	269 652	10,70 %
4 792 503–6 243 857	378 483	10,95 %
6 243 857–	537 406	11,20 %

Som exempel använder jag mig av Företag X. Av den försäljning som räknas med i omsättningen då man räknar ut apoteksavgiften har företag X följande för år 2014:

Huvudapotekets omsättning	2 917 050,20 €
Filialapotek 1 omsättning	604 526,33 €
Filialapotek 2 omsättning	501 305,25 €
Total omsättning	4 022 881,79 €

Omsättningen ligger alltså mellan 3 775 394 € – 4 792 503 €.

Apoteksavgift för nedre gränsen 3 775 394 €	269 652 €
Apoteksavgift för överstigande del 247 487,79 €	26 481,19 €
Total apoteksavgift för år 2014	296 133 €

Tabell 2. Uträkning av apoteksavgift i Excel.

Apteekkimaksulaskuri	
Apteekkimaksun alainen liikevaihto	
Pääapteekki	2 917 050,20
Sivuaapteekki 1	906 789,50
Sivuaapteekki 2	751 957,88
Sivuaapteekki 3	0,00
Sivuaapteekki vähennys	-553 192,25
Yhteensä	4 022 605,33
Apteekkimaksu	296 104

Apoteksavgiften kan också räknas ut med en apoteksavgiftsräknare i Excel. Då sätter man in huvudapotekets och filialapotekens omsättning skilt och man drar inte av något avdrag för filialapoteken, utan det sköter programmet om. Med hjälp av dessa uppgifter räknar sedan programmet genast ut vad apoteksavgiften för året blir.

2.4.2 FPA-ersättningar och referensprissystem

När kunderna köper läkemedel på apoteket har man tillsatt en serviceavgift på läkemedlen. För de läkemedel som har tillverkats i apoteket är serviceavgiften större än för andra läkemedel. När kunderna köper läkemedel på apoteket får de

läkemedelsersättningen på samma gång enligt olika ersättningsnivåer. Dessa ersättningar betalar folkpensionsanstalten (FPA) sedan till apoteket.

År 2009 tog man i bruk ett referensprissystem inom läkemedelsersättningssystemet. Med referenspriset menar man det högsta priset som FPA:s utbetalda ersättningar grundar sig på. I referensprissystemet har man delat in läkemedlen i olika referensgrupper. De mediciner som hör till en referensgrupp har lika mycket av samma läkemedel i sig och är i princip enligt dess uppbyggnad lika mycket värda och kan därför också säkert bytas mellan varandra. FPA betalar ut endast referensprisets summa i varje referensgrupp, om kunden vill köpa samma läkemedel men en dyrare variant så måste kunden betala självriskan för överstigande del.

Meningen med detta system har varit att dämpa läkemedelsersättningarna. Efter att systemet togs i bruk har apoteken fått vara med om en ny situation, då deras inkomster har börjat minska samtidigt som levererade läkemedelsutfärdandens mängd ökat. (Mäntylä m.fl. 2012, 7)

2.4.3 Fimea och deras undersökning år 2011

Fimea är säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. I dagens läge är det viktigt att kunna säkra en god medicinsk tillgänglighet och yrkesmässig kunskap om utdelning av läkemedel till medborgarna. Fimeas uppgift är att sköta om tillståndsförfaranden, övervaka och utveckla läkemedelsbranschen samt säkerställa läkemedlens tillgänglighet i hela landet och apoteksnätverkets omfattning. Apoteken måste lämna in en anmälan över verksamhetens inkomster och utgifter för varje kalenderår. Anmälan görs på en blankett som Fimea har godkänt och till blanketten bifogar man resultat- och balansräkningen.

År 2011 gjorde Fimea upp och publicerade sin första omfattande undersökning om apotekens ekonomiska ställnings utveckling mellan åren 2008–2010. Enligt undersökningen kunde man inte komma fram till att det skulle ha blivit någon försämring i de landsomfattande apotekstjänsternas tillgänglighet på grund av pristävlingar, trots att apoteksverksamhetens lönsamhet har minskat. De apotek som var minst lönsamma var de apoteken som i huvudsak befann sig i städers centrum

i närheten av ett annat apotek. I huvudsak var apoteksverksamheten lönsam och endast ungefär tre procent av apoteken verkade enligt undersökningen ha lönsamhetsproblem på längre sikt. Om omsättningen är på nedgång eller om den förblir oförändrad på längre sikt leder det till att vinsten blir mindre eftersom verksamhetens utgifter blir större. Om omsättningen i företagsverksamheten förblir oförändrad under flera år tär det på företaget. För att säkra läkemedlens landsomfattande tillgänglighet är det viktigt att regelbundet följa med apotekens ekonomiutveckling för att vid behov kunna göra förändringar. (Mäntylä m.fl. 2012, 7)

2.4.4 Försäljnings av andra produkter än läkemedel i apotek

Eftersom apotekens inkomster började minska i och med ibruktagandet av referensprissystemet och att läkemedelspriserna därmed sänktes har apoteken strävat till att öka försäljningen av egenvårdsmediciner och övriga butiksprodukter. Apoteken har allt oftare börjat grunda företag som är verksamma i apotekets utrymmen. En av orsakerna till detta är att apoteken inte själva kan bestämma vad de sätter för pris på läkemedlen, men priserna på övriga produkter bestämmer de själv och kan därmed få in mera vinst.

Många apotekare väljer i dagens läge att grunda ett aktiebolag vid sidan om apoteket och flytta en del av verksamheten till aktiebolaget. Apotekens försäljning av andra produkter än läkemedel har under de senaste åren ökat och år 2010 utgjorde dessa produkter ca 7–8 % av apotekens omsättning. I dagens läge väntas denna procentandel vara ca 10–15 % av omsättningen.

Om andelen av andra produkter än läkemedel överstiger 20 % av företagets totala försäljning, måste apoteket betala apoteksavgift även för dessa. Om apoteket måste betala apoteksavgift för de produkter som inte är läkemedel, är det inte mera lönsamt för företagaren att sälja dessa produkter. Därför väljer apoteken i stället att grunda ett aktiebolag vid sidan om och sälja övriga produkter via aktiebolaget. Apotekaren väljer också att grunda ett aktiebolag eftersom det ofta minskar på skatten, dock har skillnaden i skatterna minskat de senaste åren. Till exempel internprissättningen för uthyrning av personal och utrymmen mellan apoteket

och de företag som är verksamma i apotekets utrymmen kan vara till nytta inom beskattningen.

Det är speciellt större apotek och apotek som befinner sig i köpcenter och större centrum som har börjat sälja andra produkter än läkemedel i hög grad. Det är också mest dessa apotek som bestämmer sig för att grunda ett aktiebolag vid sidan om.

Då ett apotek flyttar en del av verksamheten till ett aktiebolag flyttas oftast försäljningen av vitaminer och andra kosttillskott, tandkräm, förbandsmaterial och olika välmåendeprodukter. En del apotek väljer även att utbilda farmaceuter till kosmetologer eller anställa en kosmetolog. I princip flyttas alla produkter förutom receptbelagda och receptfria läkemedel till aktiebolaget. (Kauppalehti 2010; Mäntylä m.fl. 2012, 7; Skatteförvaltningen 2013a; YLE 2013)

Då en enskild näringsidkare som idkar apoteksverksamhet grundar ett aktiebolag vid sidan om och flyttar en del av verksamheten till aktiebolaget kan man ändå välja att ha alla personalkostnader och allmänna kostnader i apoteket. Till exempel har Företag X alla löner och personalutgifter i apoteket. Då alla dessa utgifter finns i apoteket så finns alla anställda på samma lönelista. Aktiebolaget betalar sedan hyra åt apoteket för hyrd arbetskraft. Däremot om man har till exempel kosmetologer i aktiebolaget, så finns deras löneutgifter oftast i aktiebolaget. Även andra allmänna utgifter i aktiebolaget kan bokas i apoteket. Aktiebolaget betalar sedan hyra för dessa åt apoteket. Oftast betalar aktiebolaget hyra enligt dess procentuella andel av den totala omsättningen. I Företag X betalar till exempel aktiebolaget hyra för maskiner och utrustning samt för administrativa utgifter. Bokföringsarvode betalar de dock skilt, aktiebolaget och apoteket får skilda räkningar över detta. Även fordonsutgifter bokförs separat.

2.4.5 Undersökning gjord av Fimea

Fimea har börjat publicera årliga bokslutsanalyser för apotek. I deras bokslutsanalys för åren 2010–2013 har de kortfattat beskrivit hur försäljningen av andra produkter än läkemedel har förändrats.

År 2013 var apotekens momspliktiga försäljning av allmänna butiksvaror ungefär 165 miljoner euro, vilket är 7 % av apotekens totala försäljning. Detta var en ökning med 4,5 % sedan år 2010. År 2013 var det också stora skillnader på förändringar i de olika storleksklasserna. I nio av storleksklasserna ökade försäljningen av andra produkter än läkemedel medan försäljningen av dessa produkter minskade i två av storleksklasserna. I tre av storleksklasserna ökade försäljning av övriga produkter än läkemedel i medeltal över 20 % jämför med år 2010.

I de allra största apoteken sjönk försäljningen av de allmänna butiksprodukterna med ungefär 40 % år 2013 jämfört med år 2010. Den största orsaken till detta är att de större apoteken har flyttat den delen av verksamheten till aktiebolag som driver verksamhet i apotekens utrymmen. (Mäntylä, Kiviniemi & Happonen 2014, 11)

3 ENSKILD NÄRINGSIDKARES BESKATTNING

I detta kapitel kommer jag att berätta mera ingående om hur en enskild näringsidkare beskattas. Jag kommer att berätta om hur man räknar ut den beskattningsbara inkomsten, hur den beskattningsbara inkomsten fördelas och beskattas. Slutligen i detta kapitel kommer jag med hjälp av exempel att förklara hur skatten räknas ut för en enskild näringsidkare.

För en firmas beskattningsbara inkomst beskattas den person som idkar näringsverksamhet. Den beskattningsbara inkomsten i företaget beskattas som den enskilda näringsidkarens personliga inkomst. Den beskattningsbara vinsten beräknas enligt näringskattelagen och principerna för uträknandet av den beskattningsbara vinsten skiljer sig en aning från uträknande av den beskattningsbara vinsten för en juridisk person. Möjligheten att göra avdrag är snävare för en enskild näringsidkare än för juridiska personer. (Kukkonen & Walden 2011, 18–19)

3.1 Beskattningsbar inkomst

Huvudregeln är att alla inkomster är beskattningsbara. En inkomst uppkommer då man får ersättningen för någon prestation. Inkomster behöver inte alltid vara i pengar, utan kan även vara en förmån som man får till ett visst penningvärde. Beskattningsbar inkomst är bland annat den ersättning ett företag får för dess produkter och tjänster samt placeringars och anläggningstillgångars överlåtelsevinster. En inkomst räknas som en inkomst i beskattningen för det skatteåret som man fått in den i pengar, som fordran eller som någon annan förmån med ett penningvärde. Man behöver alltså inte ha fått inkomsten i pengar, utan det räcker med att den finns med som en fordran.

Man räknar ut näringsverksamhetens beskattningsbara inkomst genom att ta de beskattningsbara inkomsterna för skatteåret minus avdragbara utgifter för skatteåret. Man kan räkna ut den beskattningsbara inkomsten baserat på resultaträkningens resultat. Resultatet korrigerar man sedan med de uppgifter som inte behandlas likadant i beskattningen som när man gör bokslut. Den beskattningsbara inkomsten räknas ut enligt följande:

+/-	Resultaträkningens vinst/förlust
+	Inkomstskatt
+	Utgifter som bokförts som kostnader, som inte är avdragbara
-	Inkomster som bokförts som intäkter och är skattefria
+/-	Skillnader som beror på periodisering
+/-	Övriga justeringar
=	Skatteårets beskattningsbara inkomst
-	Fastställda förluster
=	Slutlig beskattningsbar inkomst

(Koponen 2010, 31–32; Tomperi 2014, 76–77)

3.1.1 Uträkning av beskattningsbar inkomst för företag X

Omsättning	4 319 847,05 €
Erhållna stöd	1 600 €
Övriga inkomster	119 304,90 €
Ränteintäkter	609,80 €
Totala skattepliktiga intäkter	4 441 361,03 €
Inköp och lagerförändring	3 235 669,74 €
Löner och arvoden	480 910,49 €
Pensions- och personalkostnader	145 618,42 €
Avdragbar andel av avskrivningar	43 971,31 €
Hyror	107 552,16 €
Övriga avdragbara utgifter	158 512,65 €
Ränteutgifter	49,09 €
Övriga finansiella utgifter	643,75 €
Ökning av reserveringar	55 141 €
Totala avdragbara utgifter	4 228 068,61 €
Skattepliktiga intäkter	4 441 361,03 €
- Avdragbara utgifter	4 228 068,61 €
Beskattningsbar inkomst	213 292,42 €

Orsaken till att den beskattningsbara inkomsten är så hög är att enskilda näringsidkare inte kan betala ut lön åt sig själv eller make/maka. Istället för lön tar dessa ut privatuttag från företaget. Så i lönen som räknas som avdrag ovan finns inte någon lön utbetald till företagaren eller hans maka.

3.2 Avdragbara utgifter

De utgifter som beror på inkomstens förvärvande och bevarande är utgifter som får dras av från den beskattningsbara inkomsten. Alla de utgifter som uppstått för att man försökt få inkomst, är avdragbara. Även om man inte alltid lyckas att få inkomster, så räcker det att utgifterna baserat sig på att bringa inkomster. Även utgifter som har producerat skattepliktiga inkomster är avdragbara i beskattningen. (Koponen 2010, 35)

3.2.1 Familjemedlems lön

Lön som utbetalas till barn i företagarfamiljen som fyllt 14 år innan skatteårets början är avdragbart i beskattningen. För att lönen i fråga ska vara avdragbar i beskattningen förutsätts att personen i fråga arbetar för företaget och därmed gör en för lönen motsvarande arbetsinsats i företaget. Det är alltså meningen att den avdragbara lönen ska motsvara verkligt arbete och lönen som utbetalas till en familjemedlem ska också motsvara lön som skulle betalas till utomstående för motsvarande arbete. Man kan också betala lön med andra medel än pengar, till exempel som naturaförmåner.

Lön, pension eller annan förmån till skatteskyldig make/maka eller barn under 14 år är inte avdragbart i beskattningen. Dessa begränsningar gällande lönerns avdragsrätt minskar möjligheterna för boksluts- och skatteplanering men däremot har enskilda näringsidkare rätt till att i beskattningen göra driftsreserv vars beräkningsgrund består av utbetalda löner. Driftsreserven får dock vara högst 30 % av de löner som utbetalats under de 12 senaste månaderna innan räkenskapsperiodens slut. (Kukkonen & Walden 2011, 19; L 24.6.1968/360, 46 a §)

3.2.2 Resekostnader

Reseutgifter som beror på en arbetstagares resa är alltid avdragbara för arbetsgivaren som utgifter för inkomstens förvärvande och bevarande. Den enskilda näringsidkaren får också dra av utgifter som uppstått i samband med tillfälliga arbetsresor som han själv gjort. Om egen bil används till arbetsresan får han dra av de utgifter som uppstått under resan, men även utgifter för andra fordon (till exempel tåg, taxi, buss) än eget samt inkvarteringskostnader är avdragbara. Den enskilda näringsidkaren får också dra av andra faktiska fordonsutgifter som hör till affärsverksamheten och som uppstått i samband med inkomstens förvärvande och bevarande.

En arbetsresa är en tillfällig resa utanför det ordinarie verksamhetsområdet och har något att göra med näringsverksamheten. En arbetsresa kan vara till exempel en affärsresa, mässresa, mötesresa eller konferensresa och till resan kan även höra sedvanlig fritid efter arbetsdagen och på helgerna. För att dessa avdrag ska kunna göras i beskattningen förutsätter det att man har en körjournal om användningen av bilen samt resor som gjorts inom näringsverksamheten. Det går också bra att ha något annat tillförlitligt material angående användningen av bilen och resorna inom näringsverksamheten för att få dra av utgifterna. Ur en körjournal måste det framgå hur totala mängden kilometer har körts under skatteåret samt tidpunkten för när man startat och kommit fram, platsen var resan börjat och slutat, resans längd samt meningen med resan. (L 24.6.1968/360, 55 §; Koponen 2010, 41; Kukkonen & Walden 2011, 20; Skatteförvaltningen 2012)

3.3 Driftsreservering

Den enskilda näringsidkaren har möjlighet att med hjälp av driftsreserveringar justera resultatet i näringsverksamheten. Under skatteåret har den enskilda näringsidkaren möjlighet att dra av gjorda driftsreserveringar. En driftsreservering får vara max 30 % av de löner som utbetalats under de 12 senaste månaderna. Om driftsreserveringen ändå överstiger 30 % av lönerna, räknas överstigande del som skattepliktig inkomst. (L 24.6.1968/360, 46 a §)

3.4 Fördelning av beskattningsbara inkomster

En enskild näringsidkares resultat för näringsverksamheten räknas ihop med den enskilda näringsidkarens övriga inkomster vilket sedan blir rörelsens resultat. Rörelsens resultat delas sedan upp i kapitalinkomster och förvärvsinkomster. (L 30.12.1992/1535, 38 §; Kukkonen & Walden 2011, 20)

Om en enskild näringsidkares maka/make deltar i näringsverksamheten kan de beskattningsbara inkomsterna och beskattningen fördelas på makarna. Detta kan ge en stor fördel i beskattningen. Förvärvsinkomstandelen fördelas jämt på makarna och eftersom beskattningen av förvärvsinkomster är progressiv blir det mindre skatt att betala då den fördelas på makarna. Kapitalinkomsterna fördelas enligt makarnas andel i näringsverksamhetens nettoförmögenhet. (Tomperi 2014, 213)

I Företag X fördelas inkomsterna 50/50 mellan makarna och vad detta ger för fördel för den enskilda näringsidkaren med tanke på beskattningen kommer jag att visa med hjälp av ett exempel längre fram i mitt arbete.

3.4.1 Kapitalinkomster

För en enskild näringsidkare är kapitalinkomster till exempel hyresinkomster, vinstandelar, räntor, livförsäkringars avkastning, vissa dividendinkomster, skogsbrukets kapitalinkomster, överlåtelsevinst, marks substansinkomster samt den del av företagets inkomster som räknas som kapitalinkomstandel. För kapitalinkomstandelen betalar man år 2015 30 % i skatt till staten. Om kapitalinkomstandelen överstiger 30 000 euro är skatteprocenten 33 % för överstigande del.

Kapitalinkomstandelen av företagets inkomster är 20 % av företagets nettoförmögenhet vid utgången av föregående kalenderår. Den skatteskyldige kan även yrka på att ändra denna procentandel till 10 %. Därmed blir kapitalinkomstandelen mindre och den beskattningsbara förvärvsinkomstandelen högre. Den skatteskyldige kan också yrka på att ändra procentandelen till 0 %, alltså att inte alls ha några kapitalinkomster, utan räkna alla beskattningsbara inkomster som förvärvsinkomster. Man kan yrka på en mindre procentandel i sådana fall då den skatte-

skyldiges förvärvsinkomster är låga. Detta gör man eftersom skatten trots kyrkoskatt och kommunalskatt är lägre på förvärvsinkomster än kapitalinkomster då inkomsten är lägre än 40 000–45 000 euro. När inkomsterna överstiger denna summa är kapitalinkomstandelens skattesats lägre än förvärvsinkomstandelens och då är det inte längre lönsamt att yrka på mindre kapitalinkomstandel.

Om man börjat med näringsverksamhet under skatteåret räknas kapitalinkomstandelen på nettoförmögenheten vid skatteårets slut. Kapitalinkomstandelen ska vara minst det belopp som motsvarar överlåtelsevinsten, oberoende av nettoförmögenheten. Ju större nettoförmögenhet man har i näringsverksamheten, desto större kapitalinkomstandel blir det.

Från kapitalinkomsterna kan den skatteskyldige dra av en del utgifter. Dessa är bland annat utgifter från inkomstens anskaffande eller bevarande. Dessa utgifter kan vara till exempel eftermarknadsgottgörelse, kursförlust, återbetalning av delägarlån och individuella pensionsförsäkringars premier. Den skatteskyldige får också dra av förvaring och förvaltning av värdepapper och värdeandelar till den del som överstiger 50 euro, som är andelen för självrisk. Dessutom får en näringsidkare från kapitalinkomsten göra skogsavdrag, donationsavdrag, avdrag av ränteutgifter och dra av förlust från förvärvskälla. (L 30.12.1992/1535, kap. 3; Kukkonen & Walden 2011, 20; Tomperi 2014, 30, 213)

3.4.2 Nettoförmögenhet

Nettoförmögenheten räknar man ut baserat på tillgångarnas och skuldernas bokföringsvärde. Man tar då tillgångar minus skulder för att få nettoförmögenheten uträknad. Då man ska räkna ut beräkningsgrunden för kapitalinkomstandelen, räknas också 30 % av föregående kalenderårs löner till nettoförmögenheten. Dessa löner är förskottsinnehållningsbara löner som är utbetalda under de tolv senaste månaderna vid skatteårets slut. Nettoförmögenheten räknas ut från balansräkningen från föregående år, en skattepliktig persons tillgångar och skulder som hör till det privata hushållet räknas inte med. Man räknar inte heller med bilar och bostäder som används privat och andra tillgångar och skulder som inte hör till affärsverksamheten.

Eftersom man enbart kan idka apoteksverksamhet som enskild näringsidkare hör inte hela företagarens förmögenhet till näringsverksamheten. Inom apoteksbranschen måste man ofta skatteplanera ganska mycket för att få ut den rätta nettoförmögenheten och fördela inkomsterna rätt. Detta beror på att det oftast även finns andra medel än näringsverksamhetens medel med i bokföringen. Inom apotekens beskattning räknar man inte med placeringsfondandelar i nettoförmögenheten trots att de finns med i bokföringen, om de inte anses ha något med näringsverksamheten att göra. (Kukkonen & Walden 2011, 20; L 30.12.1992/1535, kap. 3; Skatteförvaltningen 2013a; Tomperi 2014, 30)

Förskottsbetalningar hör egentligen till de finansieringstillgångar som man räknar med i näringsverksamhetens nettoförmögenhet. Dock finns det undantag. Om det inte finns någon särskild av beskattningen oberoende orsak till förskottsbetalning som har att göra med näringsverksamheten kan man avvika från detta och förskottsbetalningen räknas då inte med i nettoförmögenheten. I sådana fall kan orsaken till förskottsbetalningen vara enbart att öka nettoförmögenheten. Om företagets likviditet är bra har leverantören oftast inte någon orsak till att begära förskottsbetalning för att säkra betalningen, speciellt inte i fall då det betalas ränta för förskottsbetalningarna. I sådana fall, då leverantören inte har krävt förskott, skall förskottsbetalningarna räknas som om de inte hör till näringsverksamheten och ska inte heller beaktas då man räknar ut nettoförmögenheten. (Skatteförvaltningen 2013a)

En enskild näringsidkare borde sträva efter att öka nettoförmögenheten i näringsverksamheten, eftersom investeringar ökar på beräkningsgrunden och man därmed får en större kapitalinkomstandel. Dock kan inte den enskilda näringsidkaren investera sådan egendom som inte används inom näringsverksamheten, då ökar inte kapitalinkomstens beräkningsgrund.

När en enskild näringsidkare gör privatuttag, minskar det på nettoförmögenheten. Dock kan den enskilda näringsidkarens privata investeringar bringa till exempel hyresinkomster som räknas till kapitalinkomsterna. Om företagets egna kapital är mindre än de privata uttagen kan det leda till att man inte kan dra av alla räntekostnader från näringsverksamhetens resultat eftersom man då anser att de lån

som företaget har tagit finansierar privatuttagen. I vissa fall kan man i alla fall dra av räntekostnaderna för den enskilda näringsidkarens privata hushåll. (Tomperi 2014, 213–214)

Uträknande av nettoförmögenheten i företag X

Tillgångar

Maskiner och inventarier	83 196,42 €
Anläggningstillgångsvärdepapper	7 500 €
Övriga anläggningstillgångar	19 503,25 €
Lager	270 972,83 €
Kundfordringar	188 705,33 €
Penningmedel	29 443,16 €
Övriga finansiella tillgångar	239 692,70 €
- Förskottsbetalningar	77 954,34 €
Tillgångar totalt	761 059,35 €

Skulder

Kortfristiga skulder	580 880,12 €
Långfristiga skulder	16 403,98 €
Skulder totalt	597 284,10 €

Tillgångar totalt	761 059,35 €
- Skulder totalt	597 284,10 €
= Nettoförmögenhet	163 775,25 €

3.4.3 Uträknande av beräkningsgrunden

Nettoförmögenheten för Företag X är som i exemplet ovan visar 163 775,25 €. Företaget har under de tolv senaste månaderna från räkenskapsperiodens slut betalat ut 419 891 euro i löner. Beräkningsgrunden för kapitalinkomstslaget räknas ut på följande vis:

Nettoförmögenhet	163 775,25 €
+ 30 % av lönerna	125 967 €
= Beräkningsgrund för kapitalinkomsterna	289 742,25 €

3.4.4 Underskottsgottgörelse

Om de avdrag som får göras från kapitalinkomsterna är större än själva kapitalinkomsterna uppstår ett underskott inom kapitalinkomstslaget. 30 % av underskottet, det vill säga skatteprocentandelen för kapitalinkomsterna, får man då som underskottsgottgörelse. En underskottsgottgörelse får man sedan dra av från skatterna på förvärvsinkomster.

Underskottsgottgörelsen får vara högst 1 400 € per person, vilket motsvarar 4 666,67 € i avdragbara räntor och andra skattepliktiga avdrag, för en person som inte har några kapitalinkomster. Om man har ett barn får man 400 € till i underskottsgottgörelse, det vill säga 1 800 € totalt och om man har två eller flera barn får man 800 € till i underskottsgottgörelse, det vill säga 2 200 € totalt. Det är endast en av föräldrarna som får barntillägget. Föräldrarna i en familj med två barn kan alltså totalt få 3 600 € (1 400 + 1 400 + 800) i underskottsgottgörelse, vilket motsvarar 12 000 € i avdrag.

Om underskottet är större än den maximala gränsen för vad man får dra av från förvärvsinkomsternas skatter uppkommer en förlust inom kapitalinkomstslaget. Denna förlust är avdragbar från kapitalinkomsterna under de tio följande åren, men kan inte dras av från förvärvsinkomsternas skatter som underskottsgottgörelse.

Exempel U

Kapitalinkomster	1 050 €
- Avdragbara räntor	7 600 €
Underskott i kapitalinkomstslaget	6 550 €
30 % av underskottet	1 965 €
Underskottsgottgörelsen får högst vara	1 400 €

1 400 euro får alltså dras av från skatten på förvärvsinkomsterna. Kvar blir då en förlust inom kapitalinkomstslaget enligt följande:

$$\begin{aligned} 1\,965\text{ €} - 1\,400\text{ €} &= 565\text{ €} \\ 565 / 0,3 &= \underline{1\,883,33\text{ €}} \end{aligned}$$

1 883,33 euro kan då dras av från kapitalinkomsterna under de tio följande åren.

Om den enskilda näringsidkaren hade varit gift hade 565 € kunnat överföras till maken/makan som underskottsgottgörelse, då hade det inte blivit någon förlust inom kapitalinkomstslaget.

Om den enskilda näringsidkaren hade haft ett barn men ingen make/maka hade underskottsgottgörelsen fått vara högst 1 800 €, och det hade då blivit en förlust inom kapitalinkomstslaget enligt följande:

$$\begin{aligned} 1\,965\text{ €} - 1\,800 &= 165\text{ €} \\ 165 / 0,3 &= \underline{550\text{ €}} \end{aligned}$$

(Tomperi 2014, 24– 26)

3.4.5 Uträkning av kapitalinkomster för Företag X

I Företag X delas inkomsterna 50/50 för företagarmakarna. Det finns inga övriga kapitalinkomster och inga avdrag från kapitalinkomsterna.

Beräkningsgrund för kapitalinkomsterna	289 742,25 €
Beräkningsgrunden delat 50/50	144 871,13 €
Makens andel av kapitalinkomsterna $144\,871,13 * 20\% =$	28 974,23 €
<u>Makas andel av kapitalinkomsterna $144\,871,13 * 20\% =$</u>	<u>28 974,23 €</u>
Kapitalinkomster totalt	57 948,45 €

3.4.6 Förvärvsinkomster

För en enskild näringsidkare räknas som förvärvsinkomst lön och förmåner eller ersättningar som erhållits i stället för lön samt den del av företagets inkomster som räknas som förvärvsinkomstandel.

Förvärvsinkomster är resterande del av företagets inkomster efter att man dragit av kapitalinkomstandelen. Från dessa förvärvsinkomster drar man av de avdrag som man får göra från förvärvsinkomsterna och därmed har man den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Avdragbara utgifter från förvärvsinkomsterna är sådana utgifter som uppkommit med inkomstens förvärvande och bevarande och andra allmänna och sociala avgifter som enligt lagen får dras av. (L 30.12.1992/1535, 4 kap; Tomperi 2014, 26–27)

Uträkning av förvärvsinkomster för Företag X

Beskattningsbar inkomst	213 292,42 €
- Kapitalinkomstandel	57 948,45 €
= Förvärvsinkomstandel av inkomsterna	155 343,97 €

Makens andel av förvärvsinkomsterna:

Förvärvsinkomstandelen av inkomsterna	77 671,99 €
Löneinkomster	6 395,35 €
= Totala förvärvsinkomster	84 067,34 €
- Resor mellan hemmet & arbetsplatsen	5 209 €
- Övriga avdragbara utgifter	620 €
= Ren förvärvsinkomst	78 238,34 €

Avdragbara utgifter från ren förvärvsinkomst

Dagpenningspremie	974,92 €
Företagarens tilläggsavgift	142,56 €
= Totalt	1 117,48 €

Statsbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	78 238,34 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	1 117,48 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	77 120,86 €

Kommunalbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	78 238,34 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	1 117,48 €
- Avdrag från kommunalbeskattningen	679,28 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	76 441,58 €

Makans andel av förvärvsinkomsterna:

Förvärvsinkomstandelen av inkomsterna	77 671,99 €
= Totala förvärvsinkomster	77 671,99 €
- Resor mellan hemmet & arbetsplatsen	5 727,20 €
- Medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	384 €
= Ren förvärvsinkomst	71 560,79 €

Avdragbara utgifter från ren förvärvsinkomst

Dagpenningsspremie	633,51 €
Företagarens tilläggsavgift	98,04 €
= Totalt	731,55 €

Statsbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	71 560,79 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	731,55 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	70 829,24 €

Kommunalbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	71 560,79 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	731,55 €
- Avdrag från kommunalbeskattningen	979,77 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	69 849,47 €

Total ren förvärvsinkomst	149 799,12 €
Total förvärvsinkomst inom statsbeskattningen	147 950,09 €
Total förvärvsinkomst inom kommunalbeskattningen	146 291,04 €

Företagarens tilläggsavgift som nämns under avdragbara utgifter från ren förvärvsinkomst är dagpenningpremie. Dagpenningpremien för 2014 är 0,84 % av arbetsinkomsten. Företagarna betalar en förhöjd premie på FöPL-arbetsinkomsten. Denna förhöjning är 0,13 procentenheter och då utgör den totala premien 0,97 % av FöPL-arbetsinkomsten. (Skatteförvaltningen 2014b) Makens FöPL-arbetsinkomst är 109 661,54 euro och 13 % av detta är då 142,56 euro. Makens FöPL-arbetsinkomst är 75 418,98 euro och 13 % av detta är då 98,04 euro.

För förvärvsinkomstandelen betalar man skatt till staten, kommunalskatt, kyrkoskatt (om man är medlem i kyrkan) och sjukförsäkringsavgift. Kommunalskatten för förvärvsinkomstandelen är år 2015 16–22 %, kyrkoskatten 1–2 % (om man hör till kyrkan) och sjukförsäkringsavgiften ca 2 %. Statsskatten är progressiv och i tabellen nedan ser man hur skatten till staten räknas ut. (Nordisketax 2015) Jag kommer i mina exempel att använda mig av en kommunalskatteprocent på 20 % och sjukförsäkringsavgift på 2 %.

Tabell 3. Skatteskalen för inkomstskatt till staten år 2015. (Skatteförvaltningen 2014)

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på inkomst som överskrider den nedre gränsen, %
16 500 - 24 700	8	6,5
24 700 - 40 300	541	17,5
40 300 - 71 400	3 271	21,5
71 400 - 90 000	9 957,50	29,75
90 000	15 491	31,75

För den delen som är under gränsen för beskattningsbar förvärvsinkomst betalar man den summan som finns i stapeln ”skatt vid nedre gränsen”. För överstigande del betalar man enligt den procenten som står i den tredje stapeln ”skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen”.

Om en enskild näringsidkare har till exempel 26 500 euro i förvärvsinkomster efter avdrag, då betalar denna 541 euro i skatt för 24 700 euro. För överstigande del, alltså $26\,500 - 24\,700 = 1\,800$, betalar han 17,5 % i skatt till staten, alltså 315 euro. Den totala skatten att betala till staten blir då $541 + 315 = 856$ €. (Nordisktax 2015)

En enskild näringsidkare betalar också YLE-skatt baserat på de totala beskattningsbara inkomsterna. YLE-skatten för en enskild näringsidkare kan vara högst 143 euro och minst 51 euro. Om YLE-skatten skulle bli under 51 euro, behöver man inte betala någon YLE-skatt. (Skatteförvaltningen 2014)

3.5 Uträknande av skatt i Företag X

I Företag X delas inkomsterna 50/50 mellan makarna eftersom båda makarna är verksamma inom företaget. Makarna betalar ingen kyrkoskatt. De beskattas enligt följande:

Beskattning av kapitalinkomst:

Makens andel:

Andel av kapitalinkomster	28 974,23 €
Skatt till staten 30 %	8 692,27 €

Makans andel:

Andel av kapitalinkomster	28 974,23 €
Skatt till staten 30 %	8 692,27 €

Total skatt för kapitalinkomst: 17 384,54 €

Beskattning av förvärvsinkomst:Makens andel:

Andel av förvärvsinkomster:

Ren förvärvsinkomst	78 238,34 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattning	77 120,86 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattning	76 441,58 €

Skatt till staten:	$77\,120,86\text{ €} - 71\,400\text{ €} = 5\,720,86\text{ €} * 29,75\% =$	
	$1\,701,95\text{ €} + 9\,957,50\text{ €} =$	11 656,45 €
Kommunalskatt:	$76\,441,58\text{ €} * 20\% =$	15 288,32 €
Sjukförsäkringsavgift:	$78\,238,34\text{ €} * 2\% =$	1 564,77 €
YLE-skatt		140 €
Totalt:		28 649,54 €

Makens andel:

Andel av förvärvsinkomster:

Ren förvärvsinkomst	71 560,79 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattning	70 829,24 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattning	69 849,47 €

Skatt till staten:	$70\,829,24\text{ €} - 40\,300\text{ €} = 30\,529,24\text{ €} * 21,5\% =$	
	$6\,563,79\text{ €} + 3\,271\text{ €} =$	9 834,79 €
Kommunalskatt:	$69\,849,47\text{ €} * 20\% =$	13 969,89 €
Sjukförsäkringsavgift:	$71\,560,79\text{ €} * 2\% =$	1 431,22 €
YLE-skatt		140 €
Totalt:		25 375,90 €

Total skatt för förvärvsinkomster: 54 025,44 €

Skatt att betala för maken:	37 341,81 €
- arbetsinkomstavdrag	331,43 €
= Total skatt att betala för maken	37 010,38 €

Skatt att betala för makan:	34 068,17 €
- hushållsavdrag från skatt på kapitalinkomster	533,87 €
- hushållsavdrag från skatt på förvärvsinkomster	578,35 €
- arbetsinkomstavdrag	431,59 €
= Total skatt att betala för makan	32 524,36 €

Skatt att betala totalt för apotekens del: 69 534,74 €

Förskottsskatter har betalats	56 531,88 €
Tilläggsskatter att betala	13 002,86 €

Om apotekaren i företag X skulle själv äga allt inom företaget och båda makarna inte skulle vara verksamma inom företag, så skulle beskattningen se ut enligt följande:

Med 20 % kapitalinkomstandel:

Kapitalinkomstandel av inkomsten 20 %	57 948,45 €
Ren förvärvsinkomstandel av inkomsten	149 799,12 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattningen	147 950,09 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattningen	146 291,04 €

Beskattning av kapitalinkomst:

Skatt till staten: $57\,948,45\text{ €} \cdot 30\%$	17 384,54 €
Total skatt för kapitalinkomst:	17 384,54 €

Beskattning av förvärvsinkomst:

Skatt till staten: $147\,950,09\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 57\,950,09\text{ €} \cdot 31,75\%$	
$= 18\,399,15\text{ €} + 15\,491\text{ €} =$	33 890,15 €
Kommunalskatt: $146\,291,04\text{ €} \cdot 20\% =$	29 258,21 €
Sjukförsäkringsavgift $149\,799,12\text{ €} \cdot 2\% =$	2 995,98 €
Total skatt för förvärvsinkomst:	66 144,34 €

Skatt att betala:	83 528,87 €
- avdrag från skatt på förvärvsinkomster	331,43 €
Total skatt att betala:	83 197,50 €

Resultat: Med tanke på skatten är det förmånligare att vara företagarmakar. Om apotekaren inte delade på beskattningen med sin maka, skulle det bli ungefär 13 660 euro mera att betala i skatter, vilket är en ganska stor summa.

Med 10 % kapitalinkomstandel:

Apotekaren skulle också kunna yrka på att ändra procentandelen för kapitalinkomstandelen till 10 %, då skulle det se ut så här:

Beräkningsgrund för kapitalinkomsterna	289 742 €
Kapitalinkomster totalt 10%	29 285,4 €
Ren förvärvsinkomstandel av inkomsten	184 573,37 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattningen	183 455,89 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattningen	182 776,61 €

Beskattning av kapitalinkomst:

Skatt till staten: $29\,285,4\text{ €} * 30\% =$	8 785,62 €
Total skatt för kapitalinkomst:	8 785,62 €

Beskattning av förvärvsinkomst:

Skatt till staten: $183\,455,89\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 93\,455,89\text{ €} * 31,75\%$	
$= 29\,672,25\text{ €} + 15\,491\text{ €} =$	45 163,25 €
Kommunalskatt: $182\,776,61\text{ €} * 20\% =$	36 555,32 €
Sjukförsäkringsavgift: $184\,573,37\text{ €} * 2\% =$	3 691,47 €
Total skatt för förvärvsinkomst:	85 410,03 €

Skatt att betala:	94 195,65 €
- avdrag från skatt på förvärvsinkomster	331,43 €
Total skatt att betala:	93 864,22 €

Resultat: det skulle alltså inte vara lönsamt för den enskilda näringsidkaren att yrka på 10 % kapitalinkomstandel istället för 20 % eftersom det då skulle bli ännu mera skatt att betala.

Med 0 % kapitalinkomstandel:

Apotekaren skulle också kunna yrka på att ändra procentandelen för kapitalinkomstandelen till 0 %, då skulle det se ut så här:

Kapitalinkomster totalt	0 €
Ren förvärvsinkomstandel av inkomsten	207 463,42 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattningen	206 345,94 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattningen	205 666,66 €

Beskattning av kapitalinkomst:

Skatt till staten:	0 €
Total skatt för kapitalinkomst:	0 €

Beskattning av förvärvsinkomst:

Skatt till staten:	$206\,345,94\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 116\,345,94\text{ €} * 31,75\%$	
	$= 36\,939,84\text{ €} + 15\,491\text{ €} =$	52 430,84 €
Kommunalskatt:	$205\,666,66\text{ €} * 20\% =$	41 133,32 €
Sjukförsäkringsavgift:	$207\,463,42\text{ €} * 2\% =$	4 149,27 €
Total skatt för förvärvsinkomst:		97 713,44 €
- avdrag från skatt på förvärvsinkomster		331,43 €
Total skatt att betala:		97 382,01 €

Resultat: det skulle inte vara lönsamt för apotekaren att yrka på 0 % kapitalinkomstandel heller, eftersom skatten även då blir högre.

Sammanfattning:

Nuläge, företagarmakar 50/50:	69 534,74 €
Skatt att betala med 20 % kapitalinkomstandel:	83 197,50 €
Skatt att betala med 10 % kapitalinkomstandel:	93 864,22 €
Skatt att betala med 0 % kapitalinkomstandel:	97 382,01 €

Resultat:

Det alternativ som skulle vara mest lönsamt för apotekaren om han själv beskattades för alla inkomsterna vore att fortsätta med den normala skatteprocenten för kapitalinkomster, alltså 20 %. Apotekaren skulle inte behöva yrka på 10 % eller 0 % i kapitalinkomstandel, eftersom det då skulle bli mycket mera skatt att betala. Som man kan se tydligt i exemplet, så gäller det inte för större företag att yrka på 10 % kapitalinkomstandel eller ingen kapitalinkomstandel alls. Det är mest för mindre företag som det kan löna sig att göra det.

Det förmånligaste sättet är ändå som det är nu. När makarna är företagarmakar blir det mindre skatt att betala eftersom inkomsten fördelas 50/50. Det som inverkar mest på resultatet för skatt att betala är att förvärvsinkomsten för makarna var för sig är vid en nedre gräns i tabellen för uträknande av den progressiva skatten för förvärvsinkomsten än när man räknar med totala förvärvsinkomsten. Det skulle bli mycket mera skatt att betala om makarna inte var företagarmakar. Detta är ett bra exempel på hur mycket förmånligare det kan vara att vara företagarmakar om man har möjlighet och båda makarna är verksamma inom företaget.

4 ALLMÄNT OM AKTIEBOLAG

I detta kapitel kommer jag att berätta lite allmänt om aktiebolag som bolagsform. Jag kommer att ta upp aktieägarnas ansvar i ett aktiebolag, skillnaden mellan publika och privata aktiebolag, hur man grundar ett aktiebolag och om förskottsskatter. Slutligen i detta kapitel kommer jag att ta upp lite statistik om apotek som har aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten.

Ett aktiebolag är ett självständigt bolag och det är bolagsstämman, styrelsen och den verkställande direktören som är beslutsfattare i bolaget. Dessa fattar beslut inom bolaget och sköter bolagets ärenden. (Skatteförvaltningen 2015)

4.1 Aktieägarnas ansvar

Ägarna i ett aktiebolag äger aktierna i ett bolag, inte förmögenheten. Förmögenheten i ett bolag ägs enbart av bolaget själv. Ett aktiebolags ägare har därför inte heller personligen ansvar för skyldigheterna i bolaget. De förpliktelser som en ägare i ett aktiebolag förbundit sig till före bolaget har registrerats i handelsregistret, är ägaren ansvarig för. Det är alla de förpliktelser som uppstått efter att bolaget blivit registrerat i handelsregistret som inte ägarna personligen är skyldiga till. Dessutom om någon ägare i bolaget har gett personlig säkerhet mot till exempel lån i bolaget, så är den personen ansvarig till den delen i bolaget. (Laki24; Skatteförvaltningen 2015)

4.2 Publika och privata aktiebolag

Det finns två slags aktiebolag: publika aktiebolag (abp, oyj) och privata aktiebolag (ab, oy). Skillnaden på dessa är att ett privat aktiebolag måste ha minst 2 500 euro i kapital, medan ett publikt aktiebolag bör ha minst 80 000 euro i kapital. I ett privat aktiebolag kan man inte göra aktieaffärer på den offentliga värdepappersmarknaden, vilket man däremot kan göra i ett publikt aktiebolag. Dock måste ett privat aktiebolag offentligt publicera sitt bokslut genom att skicka det till handelsregistret. Ett publikt aktiebolag måste alltid ha en verkställande direktör och så måste bolaget publicera halvårs- och årsredovisning. (Laki24; Skatteförvaltningen 2015)

4.3 Grundande av aktiebolag

För att grunda ett aktiebolag behövs minst en stiftare och antingen ett företag eller en person kan bilda ett aktiebolag. För att grunda ett aktiebolag kan det också finnas fler än en stiftare. Det är rätt så enkelt och snabbt att grunda ett aktiebolag.

Man kan grunda ett aktiebolag via servicetjänsten FODS på internet eller med en etableringsanmälan. För att grunda ett aktiebolag via servicetjänsten FODS måste man ha ett finskt personnummer och internetbankkoder. Servicetjänsten grundar ett aktiebolag utifrån ett avtal om bolagsbildning och en bolagsordning för aktiebolaget. Då man skrivit under en elektronisk anmälan och betalat behandlingsavgiften på 330 euro (år 2015), får man registreringsnumret och aktiebolagets FO-nummer. Samtidigt som man grundar aktiebolaget via servicetjänsten kan aktiebolaget anmälas till Skatteförvaltningens olika register och lämna in uppgifter som kan behövas för förskottskattens fastställande.

Efter att man grundat aktiebolaget ska man öppna ett bankkonto för aktiebolaget och betala in minst 2 500 euro i aktiekapital. Denna summa måste finnas i bolaget innan det kan registreras i handelsregistret. Servicetjänsten kollar sedan upp alla uppgifter som behövs för en etableringsanmälan och uppgör sedan en etableringsanmälan som skickas till handelsregistret. I grundandet av aktiebolaget ska man också anmäla bolagets firmanamn, bransch, räkenskapsperiod och hemkommun.

Om man inte vill grunda sitt aktiebolag via internet, kan man också göra det via en skriftlig etableringsanmälan. Då måste aktieägarna göra ett skriftligt avtal om bolagsbildning och skriva under det. Dessutom ska bolagsordningen bifogas till avtalet om bolagsbildning. Aktiebolaget ska också göra en anmälan till Skatteförvaltningen och handelsregistret med blankett Y1 som fås från www.ytj.fi. På Patent- och registerstyrelsens hemsida finns ett färdigt etableringspaket för aktiebolag. I detta paket finns alla dokument som man behöver för ett aktiebolags bildning och registrering. I etableringspaketet finns också anvisningarna för hur man fyller i blanketterna. Aktiebolaget grundas då det registreras till handelsregistret. Denna registrering måste göras inom 3 månader från att man skrivit under avtalet

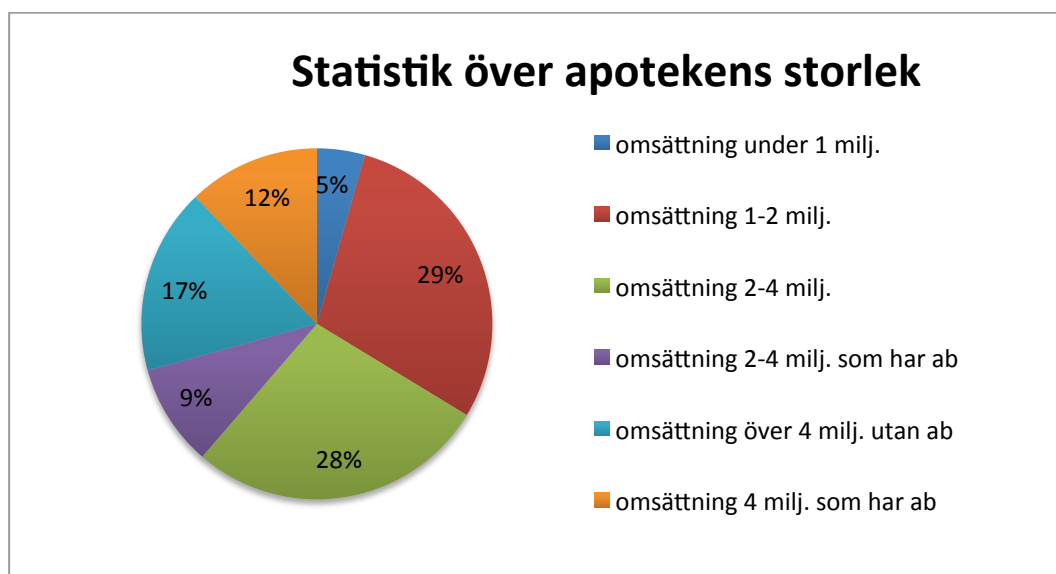
om bolagsbildning. Man måste också betala in 2 500 € till aktiebolaget innan bolaget kan registreras i handelsregistret.

I avtalet om bolagsbildning ska man nämna datumet för avtalet, aktieägarna och antalet aktier per aktieägare, teckningspriset som betalas för aktierna till bolaget, aktiernas betalningstid, styrelsemedlemmarna och bolagets revisorer. (Laki24 2015; Patent- och registerstyrelsen 2014; skatteförvaltningen 2015)

4.4 Förskottsskatt

När man bildar ett aktiebolag kan man ansöka om förskottsskatt. Detta gör man genom att fylla i blanketten Ansökan om samfunds förskottsskatt/ändring, som man hittar på skatt.fi/skattedeclarationsblanketter > Förskottsskatter. I blanketten ska man uppskatta vad man tror att man kommer att ha under den första räkenskapsperioden i omsättning och beskattningsbara inkomster. Skatteförvaltningen räknar ut summan av räkenskapsperiodens förskottsskatt och skickar ut giroblanketter till bolaget. (Skatteförvaltningen 2015)

4.5 Apotek med aktiebolag vid sidan om

Figur 1. Statistik över apotek (Uppgjord på basen av Talgrafrapporter 2015).

Jag har jämfört 181 apotek och gjort upp ett diagram över dem. Ur diagrammet ovan framgår hur apoteken fördelar sig enligt storleksklasser samt hur många av

dessa apotek har aktiebolag vid sidan om. De apotek som har ett aktiebolag vid sidan om är större apotek som har en omsättningen antingen mellan 2–4 miljoner euro eller över 4 miljoner euro. Av dessa 181 apotek har 17 apotek aktiebolag vid sidan om inom storleksklassen omsättning mellan 2–4 miljoner euro, det vill säga ca 9 % av alla apotek. Ungefär 22 apotek i storleksklassen omsättning över 4 miljoner euro har aktiebolag vid sidan om, vilket utgör ca 12 % av alla apotek. Totalt har alltså ungefär 39 apotek, det vill säga cirka 21 % av dessa apotek, aktiebolag vid sidan om.

Apoteken har oftast ganska stor omsättning, vilket även syns i diagrammet. Det är endast 5 % av dessa 181 apotek som har en omsättning under 1 miljon euro, däremot utgör största delen av apoteken en omsättning mellan 1–4 miljoner euro. Totalt 29 % av apoteken har en omsättning över 4 miljoner euro.

5 AKTIEBOLAGS BESKATTNING

I detta kapitel kommer jag att mera ingående berätta om hur ett aktiebolag beskattas. Jag kommer att berätta om hur man räknar ut den beskattningsbara inkomsten, lite om skattepliktiga och skattefria inkomster, avdragbara utgifter samt hur dividendinkomster beskattas.

Till skillnad från enskild näringsidkare beskattas aktiebolaget som en skild juridisk person och är därmed enskilt skatteskyldig. Ett aktiebolags inkomster påverkar inte beskattningen av en enskild delägare. Aktiebolag är skatteskyldiga och betalar samfundsskatt utifrån aktiebolagets inkomster. Samfundsskatten från och med år 2014 är 20 %. Skatten räknas ut på aktiebolagets beskattningsbara inkomst och fördelas mellan staten, kommunen och församlingen. Aktiebolagen betalar också YLE-skatt, som räknas ut baserat på aktiebolagets beskattningsbara inkomst enligt tabellen nedan.

Tabell 4. YLE-skattens uträknande

Samfundets beskattningsbara inkomst	Beloppet på Yle-skatt
mindre än 50 000 euro	0 euro
500 000 euro	$140 + (0,35 \% \times 450\ 000) = 1\ 715$ euro
867 143 euro eller mer	3 000 euro

Om aktiebolagets beskattningsbara inkomst är under 50 000 euro, behöver de inte betala någon YLE-skatt. Om den beskattningsbara inkomsten ligger mellan 50 000 euro och 500 000 euro betalar företaget 140 euro i YLE-skatt för 50 000 euro plus 0,35 % i YLE-skatt för överstigande del. Om aktiebolaget har en beskattningsbar inkomst över 867 143 euro betalar de 3 000 euro i YLE-skatt. (Skatteförvaltningen 2015; Skatteförvaltningen 2013b)

5.1 Beskattningsbar inkomst

Ett aktiebolags beskattningsbara inkomst får man genom att man drar av de avdrag som man får göra från aktiebolagets skattepliktiga inkomster. Om inkomsterna är större än de utgifter som man får dra av, så har aktiebolaget en beskatt-

ningsbar inkomst. Aktiebolaget har gått på förlust om utgifterna är större än inkomsterna.

Aktiebolagen kan ha olika förvärvskällor. De tre förvärvskällorna som ett aktiebolag kan ha är personlig förvärvskälla, näringsförvärvskälla och jordbrukets förvärvskälla. En personlig förvärvskälla kan till exempel uppkomma från att man hyr ut en fastighet som inte hör till näringsverksamheten till en utomstående eller från dividend- och ränteinkomster som man fått från investeringar utanför företaget. Man räknar ut den beskattningsbara inkomsten skilt för alla dessa förvärvskällor och så drar man av de förluster från tidigare år som hör till respektive förvärvskälla. Förluster får dras av från inkomsterna under tio följande åren efter att förlusten uppstått. Innan man räknar ut inkomstskatten räknar man ihop de tre förvärvskällornas totala beskattningsbara inkomst och räknar sedan ut skatten på det totala beloppet.

Om över hälften av aktierna i ett aktiebolag har bytt ägare under det år som bolaget går på förlust får inte aktiebolaget dra av förlusten från inkomsterna under de tio följande åren. Detta gäller inte om aktiernas ägare bytts genom arv eller testamente. Om aktiebolaget fortfarande vill dra av förlusten från inkomsterna, trots att över hälften av aktierna bytt ägare, kan bolaget ansöka om tillstånd att få dra av förlusten i alla fall. (Skatteförvaltningen 2015; Tomperi 2014, 45)

5.1.1 Beskattningsbar inkomst för aktiebolaget i Företag X

Räkenskapsperiodens vinst	143 192,95 €
Direkta skatter	35 773,91 €
- skattefria inkomster	1,14 €
Beskattningsbar inkomst	178 965,75 €

5.2 Skattepliktiga inkomster

Till de skattepliktiga inkomsterna i ett aktiebolag hör enligt näringskattelagen bland annat följande:

- Omsättningstillgångarnas överlåtelsepris och andra vederlag
- Investeringsstillgångarnas överlåtelsepris och andra vederlag
- Anläggningstillgångarnas överlåtelsepris och andra vederlag (men inte alla anläggningstillgångsaktiers överlåtelsevinster)
- Ersättningar från utförda tjänster
- Ersättningar från utfört arbete
- Ersättningar från uthyrningar
- Dividendinkomster, räntor och andra inkomster från dividender som hör till företagets näringsverksamhet
- Den ersättning som man får av att hyra ut yrke eller rörelse eller egendom, rättighet eller förmån som hör till dessa
- Finansieringsstillgångarnas vinster
- Index- och kursvinster

Inom näringskattelagen är i princip alla intäkter som fåtts i pengar eller förmåner inom näringsverksamheten som inte skilt har bestämts till skattefria inkomster skattepliktiga. Även finansieringsstillgångars, omsättningstillgångars, placeringsstillgångars och anläggningstillgångars rättelser är skattepliktiga. Dessa rättelser uppkommer när man gjort avdrag på grund av värdeminskningar och värdet återigen stiger så att man måste returnera avdraget. (Tomperi 2014, 78–79) (L 24.6.1968/360)

5.3 Skattefria inkomster

De vanligaste inkomsterna i aktiebolag som inte räknas som skattepliktiga och därmed är skattefria inkomster är bland annat anläggningstillgångsaktiers överlåtelsevinster, vinstandelar som man fått från sammanslutningar och prestationer som man erhållit som kapitalinvestering. Även dividender är till en viss del skattefria.

För att anläggningstillgångsaktiers överlåtelsevinster ska vara skattefria måste minst 10 % av aktiekapitalet i överlåtelsebolaget ägas av den som säljer aktierna och denna måste ha ägt dem minst ett år innan överlåtelsen. Skattfriheten gäller inte kapitalplaceringsbolag, aktier i fastighetsaktiebolag och bostadsaktiebolag eller aktier i andra bolag vars huvudsyssla är att äga och förvalta fastigheter. (Tomperi 2014, 80–83)

5.4 Avdragbara utgifter

Precis som för enskilda näringsidkare, är avdragbara utgifter i ett aktiebolag naturliga avdrag. Till de naturliga avdragen hör de utgifter som uppkommit i samband med inkomstens anskaffande och bevarande inom näringsverksamheten. Det spelar ingen roll om utgiften verkligen medför inkomst eller inte utan utgiften är avdragbar då den är avsedd att få in mera inkomster. Därmed är alltså alla utgifter för inköp av produkter som ska säljas vidare avdragbara, även om produkterna skulle bli förstörda i lagret och inte säljas vidare.

Några exempel på de vanligaste avdragbara utgifterna är bland annat omsättningstillgångarnas anskaffningsutgift, investeringstillgångarnas anskaffningsutgift, anläggningstillgångarnas anskaffningsutgift, löner, socialutgifter, hyror samt reklamutgifter.

Till de löner som är avdragbara i beskattningen räknas förutom lön som betalas för arbetad tid även semesterlöner, sjukledighetslöner och moderskapsledighetslöner samt penninggåvor som getts till arbetstagarna. Till de avdragbara lönerna hör också de utgifter som uppkommit vid anordnandet av naturaförmåner. Till de avdragbara lönerna hör inte lön som betalats ut till make/maka eller barn under 14 år.

Till de sociala utgifterna som är avdragbara i beskattningen räknas pensioner, bidrag baserat på arbetsförhållandet, pensionsersättningar, sjukdomsersättningar, arbetsoförmögenhetsersättning samt andra liknande ersättningar. Dessa är avdragbara för både arbetstagaren och arbetstagarens anhöriga.

Hyror som är avdragbara i beskattningen är hyror för jordområden, rum, maskiner och möbler som använts i näringsverksamheten. Även skötselvederlag som betalas för bostäder och affärslokaler som används inom näringsverksamheten är avdragbara utgifter. Om ett fastighetsbolag har bokfört finansieringsvederlagen som intäkter i deras bokföring, är även dessa avdragbara för aktiebolaget.

Andra utgifter som är avdragbara är bland annat utgifter för annonseringen, kundtidningar, kundpublikationer och vanliga reklamgåvor som till exempel reklam pennor, kundtidningars prenumerationsavgifter och kalendrar som har företagets namn på. Andra avdragbara utgifter är bland annat medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer, resekostnader som hör till näringsverksamheten, telefonutgifter, postutgifter, elavgifter och utgifter för personalens utbildning och rekreation. (Tomperi 2014, 87–91) (Niskakangas 2005, 80–81)

5.5 Beskattning av dividendinkomster

Aktieägarnas dividendinkomster kan vara helt eller delvis skattepliktiga, men det finns också dividender som är helt skattefria. Beskattningen av dividendinkomster beror på om den som delar ut dividenden är ett olistat aktiebolag eller ett börsbolag samt vem som mottar dividenden. Det är skillnad på hur beskattningen går till om det är en fysisk person som mottar dividenden eller om det är ett aktiebolag som mottar dividenden. Även aktiernas matematiska värde och dividendinkomsternas storlek påverkar andelen skatt att betala. (Tomperi 2014, 45–46)

5.5.1 Nettoförmögenhet

Nettoförmögenheten räknas ut genom att man tar aktiebolagets tillgångar minus skulder, man ska i det här skedet använda sig av aktiebolagets senast verkställda beskattning. När man räknar ut nettoförmögenheten tar man med alla tillgångar och skulder i bolaget, oberoende av om de hör till affärsverksamheten eller inte eller om de är skattepliktiga eller skattefria.

Till aktiebolagets tillgångar räknar man anläggningstillgångar, investeringstillgångar, finansieringstillgångar och omsättningstillgångar från alla bolagets förvärvskällor. Kalkylmässiga skattefordringar och utgifter med lång verkningstid

utan förmögensvärde räknas inte med till tillgångarna. Ett aktiebolags tillgångar värderas likadant som i andra bolagsformer, enligt lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen. Några exempel på hur en del tillgångar värderas kan vara till exempel de finansiella tillgångarna i bolaget som värderas enligt det nominella värdet och från fordringarna ska man dra av kreditförluster. Med nominellt värde menas det värde som står i värdepappren och är oftast en tillgångs ursprungliga värde. Anläggningstillgångarna i bolaget och de utgifter som har lång verkningstid värderas enligt den oavskrivna andelen av anskaffningsutgiften. Fastigheter värderas enligt dess jämförelsevärde om jämförelsevärdet är större än den oavskrivna andelen av anskaffningsutgiften. Värdepapper värderas också enligt jämförelsevärdet om jämförelsevärdet är större än bokföringsvärdet. Bolagets andra aktiers jämförelsevärde värderas enligt dess matematiska värde. Då man räknar ut jämförelsevärdet, alltså det matematiska värdet, för de andra aktierna drar man av dividender som utbetalats under räkenskapsperioden från nettoförmögenheten.

Till aktiebolagets skulder räknas främmande kapital som tagits upp bland passiva i balansräkningen. Kalkylmässiga skatteskulder räknas inte med som skuld när man räknar ut nettoförmögenheten. Skulderna i bolaget värderas enligt det nominella värdet. Om skulderna är i annan valuta än euro värderas de enligt bokföringslagen. (L 25.1.2001/52; Skatteförvaltningen 2015; Taloussanomat 2015; Tomperi 2014, 46)

Nettoförmögenheten för aktiebolaget i Företag X:

Tillgångar	299 167,34 €
- skulder	25 439,91 €
Nettoförmögenhet	273 727,43 €

5.5.2 Aktiernas matematiska värde

Det matematiska värdet för aktierna räknas ut med hjälp av nettoförmögenheten. Efter att man räknat ut nettoförmögenheten delar man den med antalet utestående aktier i aktiebolaget och så har man räknat ut aktiernas matematiska värde. De ak-

tier som bolaget själv äger räknas inte med. För att räkna ut en aktieägares aktiers matematiska värde tar man en akties matematiska värde gånger antalet aktier som aktieägaren äger i bolaget.

Från aktiernas matematiska värde kan man i vissa fall göra en del avdrag. En bostad som finns i ett aktiebolags tillgångar och används av en ledande person inom företaget som privat bostad eller som familjens bostad får dras av från den personens matematiska värde då man räknar ut hur dividenden ska beskattas. Denna person ska äga minst 30 % av aktiebolagets aktier eller har motsvarande rösträtt själv eller tillsammans med en eller flera familjemedlemmar. En person som äger minst 10 % av bolagets aktier eller har motsvarande rösträtt själv eller tillsammans med en eller flera familjemedlemmar kan från sin del av aktiernas matematiska värde dra av lån som aktieägaren lyft från bolaget. Om lånet är större än aktieägarens aktiers matematiska värde, kan resterande del dras av från en familjemedlems aktiers matematiska värde. (L 25.1.2001/52; Tomperi 2014, 54)

Aktiernas matematiska värde i aktiebolaget i Företag X:

Nettoförmögenheten	273 727,43 €
<u>Delat med antalet aktier</u>	<u>2 500 st.</u>
En akties matematiska värde är då	109,49 €

I Företag X finns totalt 2 500 aktier. Den enskilda näringsidkaren äger 1 675 av dessa aktier och hans tre barn äger 275 aktier var.

Den enskilda näringsidkarens aktiers matematiska värde räknas ut enligt följande:

$$1675 * 109,49 = 183\,395,75 \text{ €}$$

Eftersom barnen äger lika många aktier var är deras aktiers matematiska värde lika stora. Deras aktiers matematiska värde räknas ut enligt följande:

$$275 * 109,49 \text{ €} = 30\,109,75 \text{ €}$$

5.5.3 Fysisk person som dividendmottagare

Då fysiska personer mottar dividend kan dividendinkomsten räknas som antingen förvärvsinkomst eller kapitalinkomst. Detta gäller även dödsbon.

Då en fysisk person mottar dividend från ett börsbolag är 85 % av dividendinkomsten skattepliktig kapitalinkomst och 15 % av dividendinkomsten är skattefri. För en fysisk person som mottar dividend från ett börsbolag beskattas alltså inget som förvärvsinkomst. Ett börsbolag är ett bolag som är börsnoterat och med vars aktier det görs offentlig handel i aktiebörsen. Börsbolag är oftast större aktiebolag.

För dividend som börsbolag betalar ut till fysiska personer eller dödsbon drar man av förskottsinnehållning på 25,5 % innan dividenden betalas ut.

Exempel U

En fysisk person får dividender från ett börsbolag på 7 000 euro. Dividenden delas upp enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst 85 %	5 950 €
Skattefri inkomst 15 %	1 050 €
Skatt på kapitalinkomst 30 %	1 785 €

Då en fysisk person mottar dividend från ett olistat aktiebolag finns det flera olika regler att följa. Om dividenden är under 8 % av aktiernas matematiska värde så är 75 % av dividendinkomsten skattefri och 25 % av dividendinkomsten skattepliktig kapitalinkomst. Detta gäller endast upp till 150 000 euro per dividendmottagare per år.

Om dividenden är mer än 150 000 euro räknas 85 % av den överstigande delen som skattepliktig kapitalinkomst och 15 % som skattefri inkomst. Här räknar man samman en dividendmottagares alla dividender från olika bolag.

Om dividenden är mer än 8 % av aktiernas matematiska värde räknas 75 % av den överstigande delen som skattepliktig förvärvsinkomst och 25 % av den överstigande delen räknas som skattefri inkomst.

För dividender upp till 150 000 euro betalas 7,5 % i förskottsinnehållning, för överstigande delen betalar man 27 % i förskottsinnehållning. Dividender från börsbolag och olistade aktiebolag beskattas på samma sätt för en fysisk person som för en enskild näringsidkare. (Nettilaki 2015; Ossa 2014, 214–215; Tomperi 2014, 47–51)

5.5.4 Exempel U: fysisk person som dividendmottagare

Matematiskt värde

Person A äger 800 aktier i ett aktiebolag.

Aktiebolagets tillgångar har värderats till 550 000 € och skulder till 250 000 €. I aktiebolaget finns 2 000 aktier. Det matematiska värdet räknas ut enligt följande:

$$\begin{aligned} 550\,000 - 250\,000 &= && 300\,000 \text{ €} \\ 300\,000 / 2\,000 &= && 150 \text{ €} \end{aligned}$$

Det matematiska värdet för en aktie är 150 €, så Person A:s aktiers matematiska värde är då $800 * 150 \text{ €} = 120\,000 \text{ €}$. (Tomperi 2014, 48)

Dividenden under 8 % av det matematiska värdet

Vi säger att aktiebolaget ovan betalar ut 10 € per dividend.

Person A får då i dividend $800 * 10 \text{ €} = 8\,000 \text{ €}$.

8 % av det matematiska värdet är 9 600 €, alltså är dividenden (8 000 €) under 8 % av det matematiska värdet. Dividenden delas upp enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst 25 %	2 000 €
Skattefri inkomst 75 %	6 000 €

(Tomperi 2014, 48)

Dividenden över 8 % av det matematiska värdet

Vi säger att aktiebolaget ovan betalar ut 20 € per dividend.

Person A får då i dividend $800 * 20 \text{ €} = 16\,000 \text{ €}$.

8 % av det matematiska värdet är 9 600 €, alltså är dividenden (16 000 €) över 8 % av det matematiska värdet.

9 600 € av dividenden beskattas enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst 25 %	2 400 €
Skattefri inkomst 75 %	7 200 €

Överstigande del, alltså $16\,000 - 9\,600 = 6\,400$ euro, beskattas enligt följande:

Skattepliktig förvärvsinkomst 75 %	4 800 €
Skattefri inkomst 25 %	1 600 €

Totalt beskattas dividenden enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst	2 400 €
Skattepliktig förvärvsinkomst	4 800 €
Skattefri inkomst	8 800 €

(Tomperi 2014, 48)

Dividenden överstiger 150 000 euro men inte 8 % av det matematiska värdet

Person B äger 600 aktier i ett aktiebolag. Aktiebolaget delar ut 275 € i dividend per aktie. Person B får 165 000 € i dividender.

En akties matematiska värde är 3 500 €. Person B:s aktiers matematiska värde är totalt 2 100 000 €. 8 % av det matematiska värdet är 168 000 €. Person B:s dividender är mindre än 8 % av det matematiska värdet. Dividenden beskattas enligt följande:

Upp till 150 000 €:

Skattepliktig kapitalinkomst 25 %	37 500 €
Skattefri inkomst 75 %	112 500 €

Överstigande del, 165 000 € – 150 000 € = 15 000 €:

Skattepliktig kapitalinkomst 85 %	12 750 €
Skattefri inkomst 15 %	2 250 €

Totalt beskattas dividenden enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst	50 250 €
Skattefri inkomst	114 750 €

(Tomperi 2014, 49)

Dividenden överstiger både 150 000 euro och 8 % av aktiernas matematiska värde

Person C äger 750 aktier i ett aktiebolag. Aktiebolaget betalar ut 250 € per aktie i dividend. Person C får totalt 187 500 € i dividendinkomster.

En akties matematiska värde är 2 000 €. Person C:s aktiers matematiska värde är totalt 1 500 000 €. 8 % av aktiernas matematiska värde är 120 000 €. Person C:s totala dividendinkomster överstiger aktiernas matematiska värde. Person C:s dividender beskattas enligt följande:

8 % av aktiernas matematiska värde 120 000 €:

Skattepliktig kapitalinkomst 25 %	30 000 €
Skattefri inkomst 75 %	90 000 €

Överstigande del, 187 500 € – 120 000 € = 67 500 €:

Skattepliktig förvärvsinkomst 75 %	50 625 €
Skattefri inkomst 25 %	16 875 €

Totalt beskattas dividenden enligt följande:

Skattepliktig kapitalinkomst	30 000 €
Skattepliktig förvärvsinkomst	50 625 €
Skattefri inkomst	106 875 €

(Tomperi 2014, 50)

5.5.5 Aktiebolag som dividendmottagare

Då aktiebolag mottar dividend delas det inte in i kapitalinkomst och förvärvsinkomst eftersom inkomster inte heller annars delas in i kapitalinkomst och förvärvsinkomst i aktiebolag. Om ett olistat bolag mottar dividend från ett annat olistat bolag, är dividenden skattefri för den som är mottagaren av dividenden. Detta gäller även om ett börsbolag mottar dividend från ett annat börsbolag.

Om ett olistat bolag mottar dividend från ett börsbolag är dividendinkomsten helt och hållet skattepliktig. Om den som mottar dividenden äger minst 10 % av aktierna i bolaget som delar ut dividend, är dividendinkomsten helt skattefri. (Tomperi 2014, 52)

5.5.6 Exempel U: aktiebolag som dividendmottagare

Pekkalas Parkett Ab har mottagit 5 700 euro i dividender för aktier som de äger i Tukkuri Oy och 7 200 euro i dividender från aktierna i ett börsbolag (äger 0,08 %). Av dividenderna är 5 700 euro skattefritt och 7 200 euro skattepliktigt. (Tomperi 2014, 52)

5.6 Dividendutdelning i aktiebolaget i Företag X

I aktiebolaget i Företag X är alla aktieägare familjemedlemmar. Företagaren äger största delen av aktierna och av resterande aktier äger hans tre barn lika många aktier var. Många av de enskilda näringsidkare som har ett aktiebolag vid sidan om äger största delen av aktierna själva medan resten av aktierna ägs av företagarens barn. En orsak till detta är att om företagaren dog skulle barnen inte behöva betala arvsskatt för aktierna eftersom de redan är ägare i aktiebolaget.

Aktiebolaget skulle ha möjlighet att betala ut 271 227,43 euro i dividend. Denna summa får man genom att ta totalt eget kapital minus aktiekapitalet ($273\,727,43 - 2500 = 271\,227,43$). Aktieägarna har ändå beslutat att ta ut endast 8 % av nettoförmögenheten, vilket blir 21 898,2 euro. På denna summa ska även göras en förskottsinnehållning på 7,5 %, vilket blir 1 642,37 euro. Den totala summan efter förskottsinnehållning blir då 20 255,83.

Eftersom aktiebolaget finns vid sidan om apoteket och ägaren kan göra privatuttag från apoteket, behöver de inte ta ut så mycket dividend från aktiebolaget. När de tar ut endast 8 % av nettoförmögenheten i dividend blir det mindre skatt att betala för aktieägarna, det vill säga 75 % skattefritt och 25 % skattepliktig kapitalinkomst. Om de dessutom varje år tar ut endast 8 % av nettoförmögenheten i dividend, blir beloppet av dividenden ändå större för varje år. Eftersom endast en del av det egna kapitalet tas ut i dividend ökar det följande års nettoförmögenheten.

5.7 Uträkning av skatt för aktiebolaget i Företag X

Beskattningsbar inkomst	178 965,75 €
20 % skatt	35 793,15 €
Skatt att betala för aktiebolagets del	35 793,15 €
Betalda förskottskatter	34 153,99 €
Tilläggsskatt att betala	1 640,16 €
YLE-skatt	591,39 €
Total skatt att betala	2 231,55 €

6 JÄMFÖRELSE AV BESKATTNING & RESULTAT

I detta kapitel kommer jag att göra en jämförelse över hur beskattningen skulle se ut för den enskilda näringsidkaren om han inte hade något aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten. Jag kommer att jämföra resultatet med resultatet över den verkliga beskattningen, då apotekaren har ett aktiebolag vid sidan om.

För apotekets och filialapotekens del blev det totalt 69 534,74 € att betala i skatter och för aktiebolagets del blev det 35 793,15 €. Totala skatter att betala blir då alltså 105 327,89 €.

6.1 Uträkning av skatt utan aktiebolag

Nu har jag räknat ut vad den enskilda näringsidkaren måste betala i skatt för apotekens del samt hur mycket skatt det blir att betala för aktiebolagets del. Till följande kommer jag att räkna ut hur mycket skatt det skulle bli att betala för den enskilda näringsidkaren om det inte fanns något aktiebolag vid sidan om utan all försäljning beskattades i apoteket.

För det första skulle apoteket vara tvunget att betala apoteksavgift för övriga produkter än läkemedel om deras andel av omsättningen överstiger 20 %. Låt oss se hur stor procentandel de övriga produkterna utgör av företagets totala omsättning.

Apotekets omsättning	423 510,71 €
<u>Försäljning av övriga produkter</u>	<u>55 339,99 €</u>
Omsättningen totalt	478 850,70 €

Övriga produkters andel av totala omsättningen i %:

55 339,99 € / 478 850,70 € 11,56 %

Apoteket behöver alltså inte betala någon apoteksavgift för försäljning av övriga produkter än läkemedel eftersom deras procentuella andel av den totala omsättningen endast är 11,56 %.

Då ska vi se vad den beskattningsbara inkomsten blir för företaget då all inkomst beskattas i apoteket.

Beskattningsbar inkomst, endast apotekets del	213 292,42 €
Beskattningsbar inkomst som flyttas från aktiebolaget	178 966,86 €
Total beskattningsbar inkomst	392 259,28 €

Apotekets del av nettoförmögenheten	163 775,25 €
Aktiebolagets del av nettoförmögenheten	10 043,66 €
Nettoförmögenhet totalt	173 818,91 €

Nettoförmögenhet	173 818,91 €
+ 30 % av lönerna	125 967,00 €
= Beräkningsgrund för kapitalinkomsterna	299 785,91 €

Uträknande av kapitalinkomster:

Beräkningsgrund för kapitalinkomsterna	299 785,91 €
Beräkningsgrunden delat 50/50	149 892,96 €
Makens andel av kapitalinkomsterna $149\,892,96 * 20\% =$	29 978,59 €
Makas andel av kapitalinkomsterna $149\,892,96 * 20\% =$	29 978,59 €
Kapitalinkomster totalt	59 957,18 €

Uträknande av förvärvsinkomster:

Beskattningsbar inkomst	392 259,28 €
- Kapitalinkomstandel	59 957,18 €
= Förvärvsinkomstandel av inkomsterna	332 302,10 €

Makens andel av förvärvsinkomsterna:

Förvärvsinkomstandelen av inkomsterna	166 151,05 €
Löneinkomster	6 395,35 €
= Totala förvärvsinkomster	172 546,40 €
- Resor mellan hemmet & arbetsplatsen	5 209 €
- Övriga avdragbara utgifter	620 €
= Ren förvärvsinkomst	166 717,40 €

Avdragbara utgifter från ren förvärvsinkomst

Dagtraktamenten	974,92 €
Företagarens tilläggsavgift	142,56 €
= Totalt	1 117,48 €

Statsbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	166 717,40 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	1 117,48 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	165 599,92 €

Kommunalbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	166 717,40 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	1 117,48 €
- Avdrag från kommunalbeskattningen	679,28 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	164 920,64 €

Makans andel av förvärvsinkomsterna:

Förvärvsinkomstandelen av inkomsterna	166 151,05 €
= Totala förvärvsinkomster	166 151,05 €
- Resor mellan hemmet & arbetsplatsen	5 727,20 €
- Medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	384 €
= Ren förvärvsinkomst	160 039,85 €

Avdragbara utgifter från ren förvärvsinkomst

Dagtraktamenten	633,51 €
Företagarens tilläggsavgift	98,04 €
= Totalt	731,55 €

Statsbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	160 039,85 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	731,55 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	159 308,30 €

Kommunalbeskattningen

Ren förvärvsinkomst	160 039,85 €
- Avdrag från ren förvärvsinkomst	731,55 €
- Avdrag från kommunalbeskattningen	979,77 €
= Beskattningsbar förvärvsinkomst	158 328,53 €
Total ren förvärvsinkomst	326 757,25 €
Total förvärvsinkomst inom statsbeskattningen	324 908,22 €
Total förvärvsinkomst inom kommunalbeskattningen	323 249,17 €

Uträknande av skatt:

Beskattning av kapitalinkomst:

<u>Makens andel av kapitalinkomsterna:</u>	29 978,59 €
Skatt till staten: $29\,978,59\text{ €} * 30\% =$	8 993,58 €
<u>Makans andel av kapitalinkomsterna:</u>	29 978,59 €
Skatt till staten: $29\,978,59\text{ €} * 30\% =$	8 993,58 €

Total skatt för kapitalinkomst: 17 987,15 €

Beskattning av förvärvsinkomst:

<u>Makens andel av förvärvsinkomsten:</u>	
Ren förvärvsinkomst	166 717,40 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattning	165 599,92 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattning	164 920,64 €
Skatt till staten: $165\,599,92\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 75\,599,92\text{ €} * 31,72\% =$	
$23\,980,29\text{ €} + 15\,491\text{ €} =$	39 471,29 €
Kommunalskatt: $164\,920,64\text{ €} * 20\% =$	32 984,13 €
Sjukförsäkringsavgift: $166\,717,40\text{ €} * 2\% =$	3 334,35 €
YLE-skatt	140 €
Totalt:	75 929,77 €

Makans andel av förvärvsinkomsten:

Ren förvärvsinkomst		160 039,85 €
Förvärvsinkomstandel statsbeskattning		159 308,30 €
Förvärvsinkomstandel kommunalbeskattning		158 328,53 €
Skatt till staten:	$159\,308,30\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 69\,308,30\text{ €} * 31,72\% =$	
	$21\,984,59\text{ €} + 15\,491\text{ €} =$	37 475,59 €
Kommunalskatt:	$158\,328,53\text{ €} * 20\% =$	31 665,71 €
Sjukförsäkringsavgift:	$160\,039,85\text{ €} * 2\% =$	3 200,80 €
YLE-skatt		140 €
Totalt:		72 482,10 €

Total skatt för förvärvsinkomster: 148 131,87 €

Skatt att betala för maken:	84 923,35 €
- arbetsinkomstavgift	331,43 €
= Total skatt att betala för maken	84 591,92 €

Skatt att betala för maken:	81 475,67 €
- hushållsavdrag från skatt på kapitalinkomster	533,87 €
- hushållsavdrag från skatt på förvärvsinkomster	578,35 €
- arbetsinkomstavgift	431,59 €
= Total skatt att betala för maken	79 931,86 €

Skatt att betala totalt för apotekens del: 164 523,78 €

Då apoteket har ett aktiebolag vid sidan om blev det 105 327,89 euro att betala i skatt för apoteken och aktiebolaget totalt. Om inte den enskilda näringsidkaren hade ett aktiebolag vid sidan om, utan all försäljning beskattades i apoteket, så skulle det bli 164 523,78 euro att betala i skatt. Det skulle alltså bli 59 195,89 euro mera att betala i skatt om apotekaren inte hade aktiebolaget vid sidan om. Det är en hel del pengar.

Fördelarna för Företag X att ha ett aktiebolag vid sidan om är stora med tanke på beskattningen. För de större apoteken är detta ett smart sätt att minska rejält på skatterna. Eftersom aktiebolagen endast betalar samfundsskatt på 20 %, så blir det mindre skatt att betala än för enskilda näringsidkare.

7 AVSLUTNING

Som avslutning på mitt lärdomsprov kommer jag nu att reflektera över resultatet som jag kommit fram till samt sammanfatta apotekens skatteplanering. Jag kommer även att fundera över validiteten och reliabiliteten i min undersökning.

I teorin i mitt arbete har jag valt att ta upp allmän fakta kring enskilda näringsidkare och aktiebolag samt det mest centrala inom beskattningen för dessa. Eftersom jag valt att blanda teorin och empirin har jag kunnat bevisa teorin med verkliga exempel. Jag har också tagit upp apotek i allmänhet och på vilket sätt de skiljer sig från övriga enskilda näringsidkare. I min undersökning har jag gjort en jämförelse i beskattningen för Företag X. Allt eftersom jag tagit upp teori har jag räknat ut skatten för Företag X, med aktiebolag vid sidan om. Därefter har jag räknat ut vad skatten skulle bli för Företag X om alla intäkter och kostnader skulle finnas i apoteket och det inte skulle finnas något aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten.

För den teoretiska delen i mitt arbete har jag använt mig av elektroniska källor, böcker och lagtexter. En del texter har varit lite svåra att förstå och jag har fått kämpa med att tolka dem på rätt sätt. För att få fram ett resultat i min undersökning har jag använt mig av material från Företag X. Jag har bland annat fått information från företagets resultat- och balansräkningen, bokslut och andra nödvändiga rapporter. Genom att söka fram information från dessa rapporter anser jag att jag lärt mig att tolka dem bättre. Jag har även använt mig av Talgraf-rapporter från bokföringsbyrån där jag arbetar för att få fram information till statistik om apoteken. Dessa rapporter anser jag också att jag lärt mig tolka bättre.

Eftersom inkomsterna fördelas i kapitalinkomster och förvärvsinkomster för enskilda näringsidkare och dessa beskattas på olika sätt, kan man med hjälp av att planera sina skatter öka på kapitalinkomsterna för att betala mindre skatt. Att grunda ett aktiebolag vid sidan om är bara en av flera möjliga åtgärder som man kan vidta inom skatteplaneringen för apoteken. Genom att öka på nettoförmögenheten i ett apotek får man en större kapitalinkomstandel som därmed kan minska på skatterna. Till exempel med hjälp av en driftsreservering kan man öka på netto-

förmögenheten, dock måste man komma ihåg att en driftsreservering får vara högst 30 % av lönerna. Om båda makarna är verksamma inom företaget är det också lönsammare för dessa att vara företagarmakar och dela på beskattningen för att få mindre skatt att betala totalt. Mindre apotek kan också vid behov yrka på att minska kapitalinkomstandelen till 10 % eller 0 % och därmed minska på de totala skatterna.

Enligt det resultat som jag kommit fram till i mitt arbete är det skattemässigt mycket förmånligare för apotekare att ha ett aktiebolag vid sidan om apoteksverksamheten. Detta gäller speciellt större apotek som har en stor omsättning och där försäljningen av andra produkter än läkemedel är rätt så stor. Genom att grunda ett aktiebolag vid sidan om blir det mindre skatt att betala eftersom samfundsskatten endast är 20 %, medan grundskatteprocenten för kapitalinkomster är 30 % och förvärvsinkomsternas beskattning är progressiv.

I min undersökning kom jag fram till att apotekaren i Företag X sparar cirka 59 195,89 euro i skatter genom att ha ett aktiebolag vid sidan om och sälja alla andra produkter än läkemedel via aktiebolaget. Detta är en rätt så stor summa pengar som man enkelt kan spara in genom att sätta ner lite extra tid på att skatteplanera och ta reda på olika möjligheter för företaget. Genom denna undersökning ville jag ta reda på hur skatten ändras då ett apotek har ett aktiebolag vid sidan om och jag anser att jag fått ett tydligt resultat på detta. Eftersom jag använt mig av ett case-företag och baserat min undersökning på verkliga siffror är resultatet jag fått fram trovärdigt och riktigt.

Syftet med mitt lärdomsprov var att få fram en tydlig bild av hur apotekarna på bästa möjliga sätt kan skatteplanera i sin verksamhet samt få fram hur beskattningen ändras då en enskild näringsidkare grundar ett aktiebolag vid sidan om och flyttar en del av verksamheten till aktiebolaget. Jag anser att jag uppnått dessa syften i mitt lärdomsprov och känner mig nöjd över det resultat som jag lyckats få fram.

Avslutningsvis kan jag säga att jag är väldigt glad över att jag valde att skriva om just det här ämnet, eftersom det varit väldigt intressant och lärorikt. Efter att ha

skrivit detta lärdomsprov känner jag mig mycket mera insatt i beskattning än tidigare och känner att jag förstår en hel del som tidigare varit oklart. Jag har fått mycket mer ut av att skriva om detta än vad jag tidigare kunde ha anat. Jag hoppas att även många andra har nytta av mitt lärdomsprov i arbetslivet och har genom mitt arbete fått större kunskap om apotekens beskattning samt dess skatteplanering.

KÄLLOR

Böcker

Koponen, J. 2010. Yrittäjän verokäsikirja. Helsingfors. Verotieto Oy.

Kukkonen, M & Walden, R. 2011. PK-yrityksen verosuunnittelu. Helsingfors, WSOYpro Oy.

Niskakangas, H. 2005 Johdatus Suomen verojärjestelmään. Helsingfors. WSOYpro.

Ossa, J. 2014. Yritystoiminnan verotus. Helsingfors. Meedia Zone OÜ.

Tomperi, S. 2014. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsingfors, Sanoma Pro Oy.

Elektroniska publikationer

Fimea 2014. Apteekkien tilinpäätösanalyysi. Hänvisat 18.3.2014.
http://www.fimea.fi/download/22175_Apteekkien_tilinpaaotosanalyysi_KAI_5_12.PDF

Fimea 2015. Apteekkimaksu. Hänvisat 16.4.2015.
<http://www.fimea.fi/apteekit/apteekkimaksu>

Infopankki. Företagsformer 3.10.2014. Hänvisat 2.3.2015.
<http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-ett-foretag/foretagsformer>

Laki24. Osakeyhtiö: Yhtiömuoto. Hänvisat 30.3.2015.
<http://www.laki24.fi/yrit-osakeyhtio-yhtiomuoto/>

Loimaanseutu. Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Hänvisat 4.3.2015.
http://www.loimaanseutu.fi/sivu.tpl?sivu_id=480

Mäntylä, A., Kiviniemi, V., & Happonen P 2014. Apteekkien tilinpäätösanalyysi. Hänvisat 19.3.2015.
http://www.fimea.fi/download/27695_KAI_4_2014.pdf

Nettilaki. Mikä on pörssiyhtiö. Hänvisat 28.3.2015.
<http://www.nettilaki.com/a/mik%C3%A4-on-p%C3%B6rssiyhti%C3%B6>

Nordisketax. Finlands skattesatser 2015. Hänvisat 4.3.2015.
<https://www.nordisketax.net/main.asp?url=/files/suo/sve/i07.asp>

Patent- och registerstyrelsen. Enskild näringsidkares etableringsanmälan. Uppdaterad 1.9.2014. Hänvisat 16.3.2015.
<http://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>

Skatteförvaltningen 2012. Liikkeen- ja ammatinharjoittajien sekä maataloudenharjoittajien matkakustannusten vähentäminen. Hänvisat 16.4.2015.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2012/Liikkeen_ja_ammatinharjoittajien_seka_ma\(19715\)#3Tymatkakulut](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2012/Liikkeen_ja_ammatinharjoittajien_seka_ma(19715)#3Tymatkakulut)

Skatteförvaltningen 2013a. Apteekkien ennakkomasku nettovarallisuudessa. Hänvisat 1.4.2015.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_kannanottoja/Apteekkien_ennakkomaksut_nettovarallisuus\(29237\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_kannanottoja/Apteekkien_ennakkomaksut_nettovarallisuus(29237))

Skatteförvaltningen 2013b. Yle-skatt – Samfund. Hänvisat 18.3.2014.
http://www.vero.fi/sv-FI/Foretags_och_samfundskunder/Forening_och_stiftelse/Betalning/Yleskatt

Skatteförvaltningen 2014. Yle-vero – usein kysyttyä. Hänvisat 18.3.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Usein_kysyttya/Ylevero_usein_kysyttya\(21525\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Usein_kysyttya/Ylevero_usein_kysyttya(21525))

Skatteförvaltningen 2014b. Sjukförsäkringspremie 2014. Hänvisat 4.5.2015.
<http://www.vero.fi/sv-FI>

FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Forskottsuppbord/Sjukforsakringspremie_ar_2014(30781)

Skatteförvaltningen 2015. Tuloverotus – Osakeyhtiö ja osuuskunta. Hänvisat 16.3.2015.

<http://www.vero.fi/fi->

FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus

Taloussanomat. Sanakirja. Hänvisat 28.3.2015.

<http://www.taloussanomat.fi/porssi/sanakirja/termi/nimellisarvo/>

Yrittäjät. Elinkeinonharjoittaja 1.7.2014. Hänvisat 2.3.2015.

<http://www.yrittajat.fi/fi->

FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/elinkeinonharjoittaja/

Källor, vars beteckning börjar med en officiell förkortning

L 21.2.1946/148. Lag om apoteksavgift. Författning på Finlex författningsdatasida. Hänvisat 16.4.2015.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1946/19460148>

L 24.6.1968/360. Lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Författning på Finlex författningsdatasida Hänvisat 28.3.2015.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1968/19680360#L1>

L 2.2.1979/128. Firmalag. Författning på Finlex författningsdatasida. Hänvisat 2.3.2015.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1979/19790128?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=enskild%20n%C3%A4ringsidkare>

L 30.12.1992/1535. Inkomstskattelag. Författning på Finlex författningsdatasida. Hänvisat 2.3.2015.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921535#L2P38>

L 25.1.2001/52. Finansministeriets förordning om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier. Författning på Finlex författningsdatasida. Hänvisat 16.3.2015.

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20010052#P3>

Artiklar

Kauppalehti. Apteekit etsivät kasvua uusilla tuotteilla. Hänvisat 1.4.2015.

<http://www.kauppalehti.fi/uutiset/apteekit-etsivat-kasvua-uusilla-tuotteilla/sC5Cp5s6>

YLE. Apteekkari alentaa verojaan yhtiöittämällä, 17.10.2013. Hänvisat 15.3.2015.

http://yle.fi/uutiset/apteekkari_alentaa_verojaan_yhtioittamalla/6881064

Övriga källor

Talgrafrappporter 2015. Rapporterna är från bokföringsbyrån jag arbetar på.

Apotekens storleksklasser

Nedan en lista över storleksklasserna för apoteken. Dessa storleksklasser är tagna från bokföringsbyrån som jag arbetar på.

Storleksklass 1	Omsättning	under	1	milj.	euro,	utan	ab
Storleksklass 2	Omsättning	1 - 2		milj.	euro,	utan	ab
Storleksklass 3	Omsättning	2 - 4		milj.	euro,	utan	ab
Storleksklass 4	Omsättning	2 - 4		milj.	euro,	med	ab
Storleksklass 5	Omsättning	över	4	milj.	euro,	utan	ab
Storleksklass 6	Omsättning	över	4	milj.	euro,	med	ab